Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Redacteur: J. C. Maas • Uitgever-drukker: N.V. Paulus Drukkerij, Willemstad • Kantoor: Conscientiesteeg 27 — 29 • Telefoon alle afdelingen: 24360 (drie lijnen)

Vredesoproep van paus tot de V.N.

ROME (RTR) — Paus Paulus VI is vandaag van een bliksem-ek van nog geen etmaal aan New York en het hoofdkwartier van VN in Rome teruggekeerd. Tijdens dit bezoek richtte de paus een esoproep in de VN tot de wereld, had hij een onderhoud met ident Johnson en celebreerde hij de mis in het Yankee-stadion. jn hartstochtelijk pleidooi voor vrede, dat hij in de algemene ver-ering van deVN hield, drong paus Paulus ook aan op verster-g van de volkerenorganisatie. Men moest er naar streven alle lan-, die de VN hadden verlaten, weer in de schoot van de volkeren-anisatie op te nemen. De paus kwam ook nog te spreken over de oorteregeling. In dit verband zei hij tot zijn toehoorders dat het taak was ervoor te zorgen dat er voldoende brood voor de men- was. Men moest de kunstmatige geboortebeperking niet bevorde-om het aantal gasten aan het „feestmaal van het leven" te minderen.

Bliksembezoek van ertien uur aan VS

or de kathedraal van St Patrick, et centrum van Manhattan, had-zich al rond 8000 mensen verza- op het tijdstip van de landing het vliegtuig, waarin behalve de en zijn gevolg nog een 60-tal agiers zaten.

en de paus op het vliegveld zijn n uitspraak over de bevolking de VS, sprak hij de hoop uit dat zegen die gaven, die Christus honken had aan de Amerikanen, ht bewaren. En die gaven waren: de, eendracht, vrijheid en recht-rdigheid en vooral die visie op het n, die steunt op de verwachting de onsterfelijkheid.

Smeltkroes

et recht van New York om zich rika's smeltkroes van volkeren , kwam ook tot uiting in de van de route. Niet alleen reed stoet door het Harlem van de ne-s en het Harlem van de Spaans-rekenden, maar ook door zoge-amde Ierse stukken van de Third venue en Yorksville in Manhattan, t centrum van de Duits-Amerikaan-gemeenschap van New York.

In de kathedraal van Sint Patrick rak kardinaal Spellman een kort elkomstwoord. Daarop ging de paus voet naar het paleis van kardinaal pellman, waar hij een poosje rustte or zijn rit naar het Waldorf Asto-a-hotel. Hier had hij een onderhoud et president Johnson.

Ook de beide broers van John ennedy, die de eerste katholieke resident van de VS is geweest, wa-en naar de kathedraal van St Patrick ekomen. Senator Robert Kennedy an New York en senator Edward Kennedy van Massachusetts bevon-den zich bij de mensen in de kathe-draal toen paus Paulus de zegen uit-sprak.

fonds en werden genoemd: „bloemen van de vrede".

Bij zijn aankomst in de VS werd paus Paulus, de eerste paus die een bezoek aan de Ver. Staten bracht, door miljoenen New-Yorkers op luid-ruchtige en hartelijke wijze begroet.

Maar niet alleen inwoners van New York, maar ook duizenden Amerika-nen, van heinde en verre naar deze stad gekomen, verdrongen zich in de straten om een glimp te kunnen opvangen van de paus in de loop van diens 13½ uur durende bezoek, dat aan een druk program gebonden was. Een koude, stormachtige wind dwong paus Paulus af te zien van zijn voor-nemen om de rit van het Kennedy-vliegveld door de negerwijk Harlem naar de kathedraal van St. Patrick te maken in een open auto. De paus stapte onderweg over in een limou-sine met een doorzichtig dak, waar-door de menigte langs de 38 km lan-ge route hem toch kon zien.

De paus bezocht diverse vertrekken van het gebouw van de volkerenor-ganisatie. Diverse malen gaf hij zijn apostolische zegen. Later gaf Oe Thant een receptie waarop mevrouw Kennedy enige tijd met paus Paulus sprak.

Tijdens zijn bezoek aan de zetel van de Verenigde Naties onderhield de paus zich met de ministers van buitenlandse zaken van de „grote vier" (achtereenvolgens Frankrijk, de Sovjet-Unie, Engeland en de VS) in het bureau van secretaris-generaal Oe Thant.

Ook de voorzitter van de Veilig-heidsraad, de Uruguayse minister van buitenlandse zaken Luis Vidal Zaglio, werd aan de paus voorge-steld en daarna vertegenwoordigers van de in de Veiligheidsraad zitting hebbende landen.

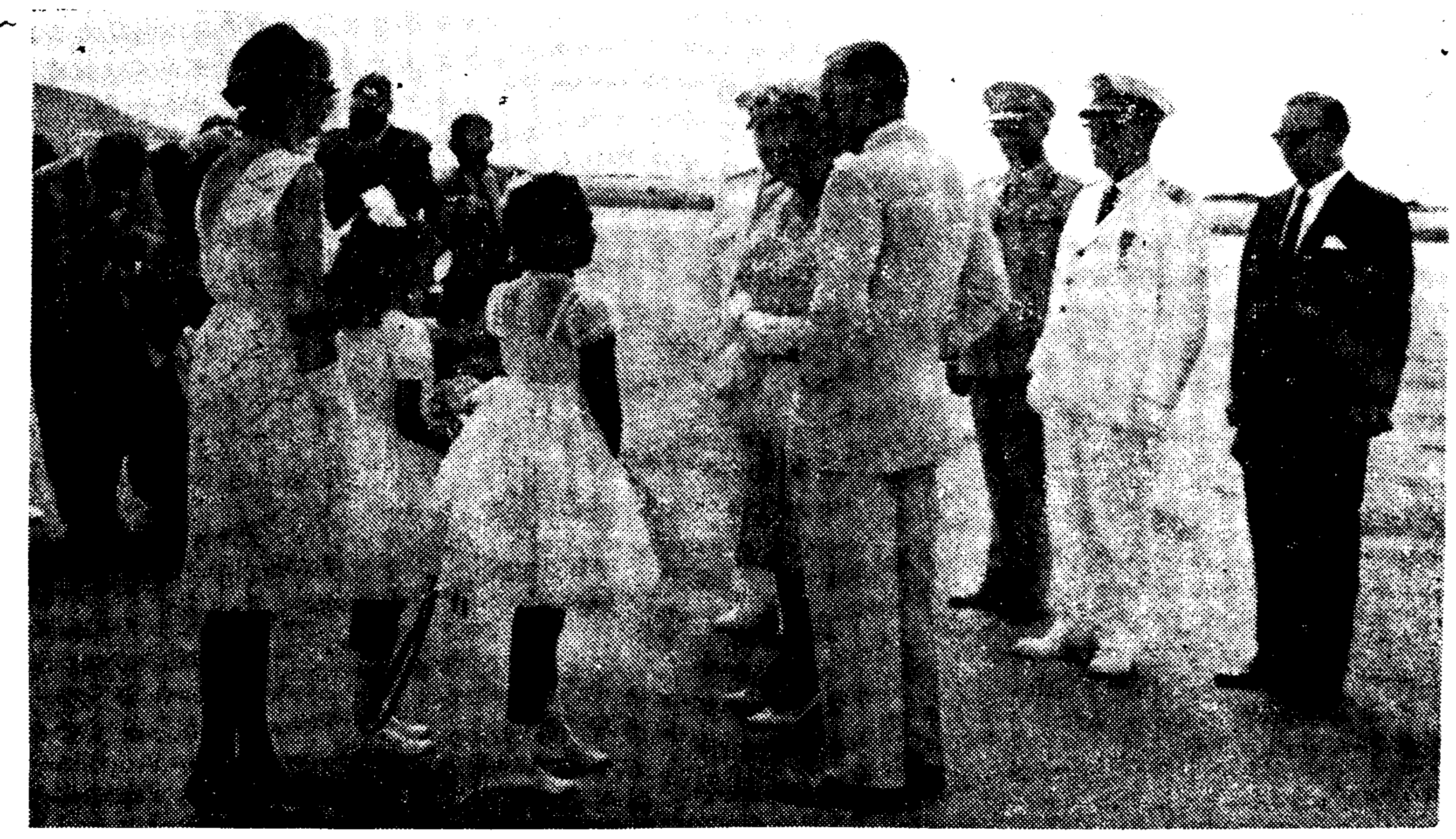
De paus had ook nog een kort ge-sprek onder vier ogen met Oe Thant. Hij heeft de VN een diamanten kruis en een diamanten ring geschonken, waarvan de waarde op ruim een half miljoen gulden wordt geschat, en ge-opperd, dat deze te gelde gemaakt worden ten bate van de campagne tegen de hongersnood in de wereld.

Secretaris-generaal Oe Thant over-handigde de paus, op zijn beurt, een medaille ter herinnering aan het jaar van internationale samenwerking en een Birmaanse zilveren schaal met de inscriptie „hij die zichzelf overwint is de grootste van alle overwinnaars". Als een persoonlijk geschenk bood de paus Oe Thant een bronzen kunst-werk aan, dat hij „een symbool van liefde en vrede" noemde.

Ontvangst

Op een eerder gehouden receptie voor diplomaten had de paus de VN een schilderij geschonken, de krui-siging voorstellend, van de hand van de Franse kunstenaar Georges Rou-ault. Tenslotte zij nog vermeld, dat een klein meisje uit Kameroen, wier va-der deel uitmaakt van de delegatie van Kameroen bij de VN, de paus een boeket rozen heeft aangeboden, ge-plukt uit de tuinen van het VN-hoofdkwartier. De bloemen werden aangeboden namens het VN-kinder-

Koningin Juliana kreeg van Maureen Peterson bloemen aangeboden direct na aankomst op Sint Maarten (foto boven). Daarna werden de leden van de commissie van ontvangst voorgesteld aan het koninklijke paar (foto onder).

Petronia: E.E.G. verleende 42 beurzen aan Antillianen

ORANJESTAD. — Tweeenveertig van de achtenveertig door minister E. O. Petronia bij de EEG aangevraagde studiebeurzen voor de Nederlandse Antillen zijn verleend. Dit goede nieuws kon minister E. O. Petronia tijdens een gistermiddag in het Landskantoor op Aruba gehouden persconferentie, meedelen. Voor de eerste maal verleende de EEG studiebeurzen voor het behalen van de volledige bevoegdheid als onderwijzer en op verzoek van het eilandgebied Aruba ook voor sociale werkster. De beurzen werden als volgt verleend: Curaçao 22, Aruba 20, Bonaire 2 en de Bovenwinden 2.

Ook maatschappelijk werk en hoofdakte

Bij de persconferentie was onder-meer aanwezig het hoofd van de voorlichtingsdienst N. A. Piña Lam-pe. In verband met het koninklijk be-zoek kon de minister eerst thans meedelen, dat de EEG per 1 okto-ber tweeënveertig beurzen voor de Nederlandse Antillen heeft verleend. Deze nieuwe beurzen worden, zoals gebruikelijk bij de EEG, voor één jaar verleend. Daarnaast werden de reeds gegeven beurzen voor één jaar verlengd. Minister Petronia wees er-op, dat het een primeur is, dat de EEG studiebeurzen gaf voor het be-halen van de hoofdakten, negen voor Curacao en tien voor Aruba, welke laatsten allen met succes de twee-de leerkring van het Colegio Aruba-no hebben gevolgd.

Niet voldoende onderwijzers

Met nadruk stelde de minister dat men zoveel mogelijk beurzen heeft verzocht, welke men ook nodig heeft. „Wij hebben", aldus de mi-nister, „een tekort aan onderwijzers. De EEG geeft wel steun voor de bouw van scholen. We hebben de leerlin-gen, maar niet voldoende onderwij-zers. De Antilliaanse regering heeft op die noodzaak gewezen". De drie studiebeurzen voor sociaal werksters werden aan Aruba verleend in ver-band met het rapport van drs Van Gendt, die een reorganisatie van het departement van maatschappelijke zorg voorstelde en adviseerde so-ciale werkers op te leiden. Zij, die een EEG-beurs ontvangen en nog op de Antillen verblijven, krijgen de overtochtskosten door de EEG ver-goed.

Toekomstige behoefte

Er wordt een onderzoek ingesteld of er nog meer personen in aanmer-king komen om in de toekomst een beurs van de EEG te krijgen. Dit geldt ook voor kandidaten uit de particuliere sector, hetgeen nu reeds het geval is. Volgend jaar zal tij-dig via de nieuwsmedia worden be-kend gemaakt hoe een aanvraag voor een EEG-beurs moet worden inge-diend. De regering heeft bij de toe-wijzing der beurzen — en zal dit ook in de toekomst doen — de groot-ste aandacht besteed aan de toe-komstige behoeften. In dit verband merkte de minister op, dat de EEG weliswaar de afgestudeerden niet kan verplichten in zijn eigen land te gaan werken (dit kan ook gebeuren in andere EEG-landen), maar het is de wens van de EEG en de verwach-ting van de regering, dat wanneer een beurs wordt verleend om in een toekomstige behoefte te voorzien, de afgestudeerden dit zullen begrij-pen en voor hun land komen wer-ken. Het toezicht op EEG-beursalen wordt door organisaties van de EEG gedaan, doch deze kan de taak ook delegeren aan bijvoorbeeld de studie-commissie van de Antillen, welke reeds toezicht houdt op andere beur-salen.

EEG-projecten

Definitieve raming verschilt aanzienlijk van oorspronkelijke

WILLEMSTAD. — De definitieve kostenraming per 1 september van de E.E.G.-projecten blijkt aanzien-lijk hoger te zijn dan de oorspron-kelijke raming. Dit is mede een gevolg van de aanzienlijke kosten-stijgingen, welke zich de laatste ja-ren in Europa hebben voorgedaan. Was de oorspronkelijke raming van zeven E.E.G.-projecten (scholen; luchthaven; infrastructuur volks-woningen te Brievengat; wegen; zee-haven en verbreding van de St An-nabaai; Waaigat; marktcentrale) 18.255.000 gulden; de definitieve ra-ming bedraagt 32.325.000 gulden. De hier genoemde projecten zijn reeds ingediend.

Bij zwemmen verdronken

SAN NICOLAS — Omstreeks twee uur gistermiddag is de negentien-jarige Ceriaco van den Berg uit San Nicolas tijdens het zwemmen aan de Rodgerbeach te San Nicolas verdron-ken. Over de toedracht van het on-geval is nog niets vast.

OVERBRUGGINGSLENING VAN NEDERLAND NOODZAKELIJK

Begroting Curacao heeft nadelig saldo: 7,1 miljoen

WILLEMSTAD — De begroting voor het dienstjaar 1966 van Curacao vertoont een nadelig saldo van 7,1 miljoen gulden. Dit werd gistermiddag tijdens een ten bestuurskantore gehouden persconferentie bekend gemaakt door de gedeputeerde van financien, de heer P. van der Hoeven. De vorige week reeds had de gedeputeerde dit tegenover een verslaggever van het Nederlandse dagblad De Volkskrant verklaard. Het tekort op de gewone dienst bedraagt 4.470.961.— gulden „zodat de structurele tekorten evident zijn", aldus het communiqué van het bestuurscollege.

Hulp voor Suriname

„Wij spelen het zuiver, we spelen geen politiek spelletje met deze begroting", aldus de gedeputeerde, die vervolgde: „Wij hebben de uitgaven niet nodeloos opgeschroefd, maar de begroting opgesteld overeenkomstig de werkelijkheid". De heer Van der Hoeven zei dit naar aanleiding van een (herhaald) verzoek dat het bestuurscollege zal richten tot de regering van de Nederlandse Antillen om bij Nederland een zelfde hulp te vragen, welke Nederland aan Suriname verleend heeft, in de vorm van overbruggingsleningen (van ruim veertien miljoen Surinaamse gulden in 1964; van bijna dertien miljoen Sur. gulden in 1965 en van bijna vijf miljoen Sur. gulden voor 1966), waardoor Suriname erin slaagde voor het komende dienstjaar de Staten een sluitende begroting aan te bieden. Tevens ontving Suriname Nederlandse hulp in de vorm van het kwijtschelden van rentelast en gelden voor arbeidsintensieve projecten.

Klaar voor financieel onderzoek

Op 22 december van het vorig jaar diende het bestuurscollege bij de An-tilliaanse regering een dergelijk ver-zoek in, verwijzende naar de hulp-verlening aan Suriname, vastgelegd bij protocol van 13 mei 1964. Op 28 januari van dit jaar ontving het be-stuurscollege een afwijzend antwoord van de regering; op de dag dat de toenmalige minister-president van Nederland, mr V. G. M. Marijnen naar Nederland terugkeerde.

Tijdens de behandeling van de landsbegroting in februari verklaar-de premier E. Jonckheer dat hij geen dertig miljoen kon aanvragen naar aanleiding van een verzoek, gesteld op anderhalf velletje papier. Toen de heer G. E. A. Booi (COP) tijdens de vergadering meedeelde dat het pro-tocol waarbij Nederland aan Suri-name soortgelijke hulp verstrekt, ook niet meer papier bevat, gaf premier Jonckheer geen antwoord.

Onderzoek

Tevens deelde het bestuurscollege in die tijd mee, dat men bereid was Nederlandse deskundigen een diep-gaand financieel onderzoek te laten instellen. Ook dit herhaalde gedepu-teerde Van der Hoeven gistermiddag nadrukkelijk: „net zoals we bereid waren om de Antilliaanse regering een financieel onderzoek te laten in-stellen" (door drs O. Hoogesteijn en de heer J. B. Hordijk; red.). „Wij mochten het rapport niet zien", al-dus de heer Van der Hoeven.

Het perscommunique vermeldt dat de situatie op Curacao (qua inwo-nertal twee derden van de Neder-landse Antillen) vrijwel parallel loopt met die van Suriname. „Uit de toelichting (van de Surinaamse be-groting; red.) blijkt, dat indien de Nederlandse overbruggingshulp niet ontvangen was, het tekort op de be-groting van Suriname voor 1965 op dertien miljoen Sur. gulden en voor 1966 op 5.8 miljoen gulden gesteld diende te worden".

Ook Aruba

Het communique vervolgt: „Uit de financiele rapporten, uitgebracht voor de aanvang van de meerjaren-plannen blijkt duidelijk, dat noch Cu-racao, noch Aruba in staat zullen zijn de kosten welke het gevolg van deze hulp zijn, te dragen. Een met Neder-landse hulp gebouwde school vereist naast aflossing en rente ook grote uit-gaven voor personeel en leermidde-keren. Zoals uit de laatste be-groting van Aruba blijkt wordt thans ook dit eiland met dit probleem geconfronteerd en kondigt ook het Arubaans bestuurscollege aan, dat het bij de regering om over-bruggingshulp zal aankloppen" (zo-als de Amigoe in de editie van vrij-dag 1 oktober schreef; red.). En de heer Van der Hoeven beklemtoont: „Het is een **Antilliaans** probleem, dat heb ik herhaaldelijk in de raad ge-zegd".

Uitspraak

Vraag van een verslaggever: Wat gebeurt er indien de regering het verzoek niet doorstuurt naar Neder-land?

De heer Van der Hoeven: Dan wordt het verzoek van Aruba ook niet doorgestuurd, want we kunnen ons niet voorstellen dat de regering het verzoek van Aruba wél en van ons niet doorstuurt. Dus de Antillen worden benadeeld, waarna de bevol-king een uitspraak zal moeten doen. Volgend jaar bij de verkiezingen.

Tourist Development Board

Handel wil meewerken maar ook zeggenschap

PLEIDOOI VOOR AUTHORITIES

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD — Het bestuurscollege heeft enkele weken geleden het plan op tafel gebracht om te komen tot een Tourist Development Board, waarin overheid en particuliere organisaties samenwerken. Ook in de algemene beschouwingen van de begroting 1966 wordt gezegd dat voorstellen zullen worden gedaan om tot een betere organisatie van het vreemdelingenverkeer te geraken, zo mogelijk in samenwerking met particulieren. Deze opmerking is geplaatst na de zinsnede: „Laag-geprijsde hotels en pensions zijn thans naast luxe resoort hotels zeer gevraagd, terwijl het ten behoeve van toeristen die langer dan vierentwintig uur op het eiland verblijven, noodzakelijk is voor meer vertier te zorgen".

Het bestuurscollege heeft indertijd reeds contact opgenomen met de Ka-mer van Koophandel en Nijverheid en de Vereniging van Handel en Nij-verheid, om zodoende de handel, die rechtstreeks voordeel heeft bij een intensievere toeristen-industrie, bij de maatregelen te betrekken, even-als dit in andere landen het geval is, met name in Nederland, waar de VVV veel werk verzet.

Toegejuicht

Geruchten deden de ronde dat de Kamer en de Vereniging hun mede-werking aan dit plan hadden gewei-gerd, hetgeen ontkend wordt door beide instanties. Deze geruchten zijn een gevolg van een misverstand. De Kamer, zowel als de Vereniging juichen het initiatief van het be-stuurscollege ten zeerste toe. Het ini-tiatief van het bc is een gevolg van een rapport, door de Amerikaanse deskundige Price Waterhouse opge-steld op instigatie van de stichting Intracur.

In genoemd rapport werd aanbevo-len voor Curacao om te komen tot zg. authorities, welke werken met gelden van de begroting, maar op een zakelijke manier. In de authorities hebben zowel politieke figuren als particulieren zitting. Hierdoor wordt de kans op politieke beslissingen ni-hil. Indien een authority personeel in dienst neemt, dan wordt uitsluitend gekeken naar capaciteit en niet naar politieke verdiensten, aldus een woordvoerder van de Vereniging.

Daarom ook waren de Kamer en de Vereniging ingenomen met het voorstel van het bestuurscollege. De Kamer en de Vereniging hebben

(Vervolg op pagina 5)

Vorstelijke rijtoer over S. Maarten

(Van een onzer verslaggevers)

PHILIPSBURG. — Nadat koningin Juliana en prin Bernhard gistermiddag in het hotel Little Bay in Sint Maarten, begeleid door de muziek van een steelband, de lunch hadden gebruikt, hebben zij een rondrit over het eiland gemaakt, die in feite voerde rondom de eeuwenoude zoutpannen, die achter Philipsburg liggen.

De eerste halteplaats was Sucker-garden, een gehuchtje gelegen aan een zandweg, waar de gehele be-volking, naar het leek, stond aan-getreden onder een boom. Het was een schilderachtig geheel en in af-wachting van de komst uitten zij luidruchtig hun bewondering voor het feit, dat een fotograaf kans zag ter plaatse niet alleen foto's te maken, maar ook te ontwikkelen.

Koningin en prins, die de rit in een open auto maakten, kwamen nergens uit de auto. Zij kregen overal waar zij stopten, te weten Middle Region, Mount Williams, Cul de Sac, Koolbaan en Simpson Bay, geschen-ken aangeboden. In veel gevallen ging dit gepaard met een koele dronk, meestal een drankje dat ter plaatse grote bekendheid geniet en er, ge-zien het recept, niet om loog. Om een voorbeeld te geven: In Koolbaai werd het drankje toebereid toen de koninklijke auto's op weg waren naar deze stopplaats. In het drankje ging cognac, rum, suiker en warme melk. Dit laatste ingrediënt kwam zo van de koe. Naast een der huisjes werd een koe gemolken en dit ging in de grote schaal, waarin zich de andere ingrediënten bevonden.

Uiteraard kreeg de koningin ook overal geschenken en in de volgauto's verdwenen onder meer een bijzet-tafeltje, een witte hoed met oranje rand en een schilderstukje voor-stellend een deel van het eiland en vervaardigd door een plaatselijke schilder Griffith.

Overal bood het geheel een schil-derachtige aanblik. In Simpson Bay dat aan zee ligt, hadden vissers drie bootjes naar de weg toegetrokken en zij vormden het decor waartegen het aanbieden van de geschenken zich voltrok.

De dag werd besloten met een receptie ten huize van gezaghebber Beaujon. Vandaag staat een tocht naar de andere Bovenwindse eilanden, Saba en Sint Eustatius, op het pro-gramma. Het gezelschap reist met de kruiser „De Zeven Provinciën".

RADIO - TELEVISIE

Dinsdag

TeleCuracao — 17.00 Kinderuurtje. 17.30 This is Britain; 18.00 I love Lucy; 18.45 Nieuws; 19.00 Beverly hillbillies; 19.30 Raul Rosales y su combo; 20.00 Fugitive; 21.00 Nieuws; 21.15 Teleteatro.

TeleAruba — 17.30 Kinderuurtje; 18.00 Dennis the menace; 18.30 EVD; 18.45 Noticia; 19.00 Bugsbunny; 19.30 Sport; 19.45 Donna Reed show; 20.15 Lawman; 20.45 News; 21.00 77 sunset strip; 22.00 Nieuws; 22.05 Defenders.

Woensdag

Curom:
06.30 Openning met de Curom-mars 06.33 „Bon Dia" — opgewekte muziek — „Goeden Morgen" 06.45 Met muziek naar school. 07.00 Eerste nieuwsbulletin van het A.N.P. 07.15 Het Curom-Ochtendblad. 08.00 Herhaling van het nieuws van zeven uur. 08.15 Rijp en Groen. 09.00 Vitamine-B — verzoekplaten voor iedereen voor iedereen. 10.30 Nieuwsberichten van het A.N.P. 10.40 Voor elk wat wils, 11.15 Het orkest van Willy Schobben, 11.30 Lichte muziek uit Zuid-Amerika, 12.00 Noticia na Papiamento, 12.10 Lunchmuziek, 12.30 Berichten A.N.P. en Curom-nieuwsdienst, 12.45 De artist(e) van de dag, 13.00 Muziek van Overal, 14.00 Antilliaanse muziek, 14.30 Musica Azteca, 15.00 Wil Epker aan de piano (herh.), 15.15 Muziek en zang uit Spanje, 15.30 Verzoekplaten-programma, 16.00 Hora Supersonico, 17.00 Peticiones y cumpleaños 18.00 Noticia na Papiamento, 18.15 Parada deportivo 18.30 Koopvaardij, 18.45 Voor het slapen gaan' Verhaaltje voor de kinderen 19.00 Nieuwsberichten van het A.N.P. 19.10 Discovaria, 20.00 Programma A. D. Jonckheer, 20.15 Vijf en veertig toeren non-stop 20.30 Curom Journaal, 20.45 A.B.C. der Cultuur, 21.00 Noche Musical met Conjunto San José, 21.30 Por Los Caminos de Venezuela, 21.45 Curom-uitzending in de Spaanse taal met de Serie „La Voz del Hogar", 22.00 Laatste A.N.P.-bulletin, 22.15 lichte muziek uit Nederland, 22.30 Bandopname van de NRU, 22.55 Dagsluiting: Ter overdenking, 23.00 Sluiting.

Wereldomroep — 17810-15425 kHz) - 12.00 Opening; Ned. nieuws; Com.; Ned. nieuwsjournaal; Engels nieuws; Com.; Nederlands actualiteit; Nieuws; Beurs; (11730-9590 kHz) - 17.30 Nieuws; 17.39 Com. nieuws; 17.42 Ned. nieuwsjournaal; 17.49 Progr. overz.; 17.50 Afrikaans/Aziatisch logboek; 17.54 Caroussel; 18.52 Deze wondere wereld; 18.40 Overdenking; 18.43 Progr. voor morgen; 18.45 Nieuws; 18.46 Beurs; (11730-9590-6025 kHz) - 19.00 Nieuws; 19.09 Com.; 19.12 Ned. nieuwsjournaal; 19.19 Progr. overz.; 19.20 Afrikaans/Aziatisch logboek; 19.24 Caroussel; 20.02 Deze wondere wereld; 20.10 Hi Folks; 20.40 Overdenking; 20.43 Progr. voor morgen; 20.45 Nieuws; 20.46 Beurs; (15425 kHz) - 18.00 Spaans; (9715-6005 kHz) - 20.00 Spaans progr.; (9590 kHz) - 23.30 Spaans progr.

Radio Caracas TV — 9.00 En el jardin de infancia; 9.30 4° grado de TV educativa; 10.00 6° grado TV educativa; 10.30 El programma de Cecilia Martinez; 11.15 El hogar y la moda; 11.45 Tu hogar y Tu; 11.55 Noticias; 12.00 El show de Renny; 13.35 Se necesita una amiga; 13.55 Secretos de mujer; 14.00 La novela del hogar; 14.20 Secretos de mujer; 14.25 La novela romantica; 14.45 Secretos de mujer; 14.50 La novela pasional; 15.10 Tu desconocido yo; 15.25 Locolandia; 16.00 Alegrias con Gioia; 17.30 Las aventuras de Robin Hood; 18.00 Superman; 18.30 Pepe Pctamo; 19.00 Doña Sara Garcia; 19.30 El pionero; 20.30 Simón Diaz; 21.00 El Observador; 21.15 Cine de los Miércoles; 22.15 Alfred Hitchcock; 22.45 Radio Caracas Televisión te dice.

Venevisión — 15.00 Cocina al minuto; 15.30 Historias de amor; 16.00 El club del zorro; 17.00 Popeye y el Angel del espacio; 17.15 El investigador submarino; 17.45 La flecha rota; 18.15 Tiro loco McGraw; 18.45 El Zorro; 19.15 El informador; 19.30 Casos y cosas de casa; 20.00 Casa de vecindad; 20.30 Los locos Addams; 21.00 Los intocables; 22.00 Lucha libre.

CVTV — 15.35 Almanaque - momentos históricos; 15.38 Comiquitas con Yeyo; 16.00 Peliculas cómicas; 16.30 Episodios de aventuras; 17.00 Cheyenne; 18.00 Randall el justiciero; 19.00 Historias apasionantes; 19.30 Miércoles de gala; 20.30 Aqui esta Adilia Castillo; 21.00 San Martin de Porres; 21.30 La novela de las 9.30; 22.00 Knock out; 22.05 10.05 Cine de la noche.

Voorlichting krijgt meer

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD. — De wekelijkse televisie-uitzendingen, verzorgd door de eilandelijke voorlichting, worden voortgezet, aldus de memorie van toelichting op de begroting 1966 van Curaçao. „In verband met de noodzakelijkheid tot uitbreiding van de voorlichting en de verzorging van meer zogenaamde public relations is de desbetreffende post verhoogd." Van zeven duizend gulden op de begroting van 1965 tot vijftien duizend gulden.

Atheïsme vraagt niet om nieuwe veroordeling

Kardinaal Seper pleit voor positieve aanpak

(Van onze medewerker dr A. v.d. Weijer)

ROME — Wanneer de Kerk over haar verhouding tot de wereld van vandaag gaat spreken, ontmoet zij vroeg of laat het atheïsme. Zij kan dit probleem niet omzeilen, zij kan er niet over zwijgen, zij kan er zich ook niet met een paar dooddoeners van afmaken. De samenstellers van schema 13 hebben dit wel aangevoeld en een speciaal nummer over het atheïsme ingelast. Maar niet tot tevredenheid van de vaders. Van verschillende kanten is ernstige kritiek op dit nummer uitgeoefend en het ziet er dan ook naar uit, dat de tekst grondig zal moeten worden gewijzigd.

Kardinaal Seper van Zagreb vond de ontwerptekst veel te negatief. „Het probleem", aldus deze deskundige van achter het IJzeren Gordijn, „moet positief worden aangepakt. Er moet worden duidelijk gemaakt waarom het atheïsme op dit ogenblik zo wijd over de wereld verbreid is. Voor veel mensen is het atheïsme al meer een levensbeschouwelijk erfgoed dan een persoonlijke overtuiging. Het kan ook niet de bedoeling zijn, dat wij dit atheïsme veroordelen en ook niet, dat wij nog eens het bestaan van God gaan bewijzen. Het gaat niet om de bekering van de atheïsten. Het gaat er eigenlijk alleen maar om te laten zien, hoe wij als christenen het atheïsme verwerken en hoe wij op het bestaan ervan reageren".

Wij zijn er vast van overtuigd, dat kardinaal Seper hier een waar en verstandig woord heeft gesproken. Met veroordelen zijn wij helemaal nergens. Het enige dat wij ermee kunnen bereiken is een toenemende verbittering van hen, die het christendom toch al vijandig gezind zijn. Bovendien zou een dergelijke benadering de historie geweld aan doen. Wie het ontstaan en de verbreiding van het atheïsme wil begrijpen, moet ook de fouten van het christendom zelf in ogenschouw nemen. Wij christenen hebben ons al te zeer vastgebeten in sociale structuren, die hun tijd hadden gehad, wij hebben dit dikwijls gedaan met een beroep op het goddelijke karakter van deze structuren. Wij zijn ermee de oorzaak van geweest, dat atheïsten zich een volkomen vals beeld van onze godsdienst hebben gevormd. En dat echt niet alleen in een vaag historisch verleden. Ook op de dag van vandaag zijn er nog vrome predikanten, die in naam van God en van het evangelie de moderne wereld verdoemen en de voltooid verleden tijd op een buitensporige manier verheerlijken. Deze mensen doen veel meer kwaad dan ze zelf kunnen beseffen. En het concilie zou er verkeerd aan doen in hun voetsporen te treden.

Voorstel

Dat wil natuurlijk niet zeggen, dat werkelijke veroordelenswaardige aspecten van het moderne atheïsme niet aan de kaak mogen worden gesteld. Zo heeft het concilie ongetwijfeld het recht en de plicht om ten overstaan van atheïstische regimes de vrijheid van godsdienst met klem op te eisen. Kardinaal König heeft ten deze een interessant voorstel gedaan. „Wij zouden deze regimes moeten uitnodigen", aldus deze kenner van het hedendaagse communisme, „om in navolging van het concilie een document over de vrijheid van godsdienst op te stellen".

Het klinkt op het eerste gehoor misschien wat naïef en wat ver van de werkelijkheid. Maar als kardinaal König zoiets zegt zal hij er zeker een reden voor hebben. Alleen zouden wij er aan willen toevoegen, dat deze vraag alleen maar zin heeft, wanneer wij als Kerk bereid zijn overal de vrijheid voor het belijden en het beleven van de atheïstische wereldbeschouwing te verzekeren. Ook hier geldt: „Met de maat waarmee gij anderen meet, zult gij zelf worden gemeten".

Een tweede eenzijdigheid, waaraan veel reacties op het fenomeen atheïsme mank gaan, bestaat hierin, dat men meent te kunnen volstaan met een theoretische weerlegging ervan. Maar daarmee raakt men nu juist niet de kern van de zaak. Want het atheïsme is in zeer veel gevallen geen theorie, het is een beleefde praktijk, het is een bezielde beweging, het is een nog steeds niet voltooide revolutie. En een dergelijk verschijnsel vraagt om een antwoord met daad. Wij moeten de atheïsten duidelijk laten zien, dat zij zich in het christendom vergissen, door ons volop in de strijd voor de humanisering van de wereld te werpen, de meest bezielde atheïsten op dit punt te overtreffen. Het concilie moet voor dit complete antwoord op het atheïsme grondlijnen uitzetten. Dat is veel belangrijker dan welke theoretische weerlegging van zijn grondstellingen ook.

Waarschuwing

Hier lijkt een waarschuwing op zijn plaats, om niet te bezwijken voor een bekoring, die op het ogenblik verschillende vaders bekruipt. Namelijk, om van schema 13 alleen het eerste theoretisch deel te aanvaarden en heel de rest, heel dat samenstel van complete richtlijnen voor familieleven, sociaal economisch en politiek leven, naar postconcilaire instanties te verwijzen. „Het is allemaal zo concreet", menen sommigen, „zo gedetailleerd, zo moeilijk in een sluitende tekst te vatten". Inderdaad: het is concreet, het is gedetailleerd en het is moeilijk. Maar om deze dingen gaat het nu juist. Wat hebben wij aan een mooie theorie over de samenhang van natuur en bovennatuur en over de komst van het koninkrijk Gods, en voor mijn part over onze gezamenlijke opgang naar het eindpunt Omega, als niet uitdrukkelijk het grootgrondbezit in Latijns-Amerika wordt veroordeeld, en de uitbuiting van vele arbeiders over heel de wereld, en het schandaal van het steeds verder achterop raken van de onderontwikkelde gebieden. Wat hebben wij aan een prachtige beschouwing over de centrale plaats van Christus in de geschiedenis der mensheid, als wij niet heel concreet laten zien, hoe wij op dit ogenblik de lijn van de geschiedenis door moeten trekken? Het concilie mag in geen geval bezwijken voor de bekoring die wij boven hebben genoemd. Want daarmee zou het schema 13 zijn hele betekenis doen verliezen.

Te links

Als wij vanuit dit standpunt de ontwerptekst nog eens overzien, mogen wij met tevredenheid constateren, dat de paragraaf over het sociaal-economisch leven buitengewoon goed uit de verf is gekomen. Hier wordt niet vanuit natuurlijke wijsheid, maar vanuit het evangelie elke inbreuk op de menselijke waardigheid op profetische wijze aan de kaak gesteld en geëist, dat deze inbreuk terstond ongedaan zal worden gemaakt.

Sommigen — er zijn reeds klachten binnengekomen uit kringen van de Uniapac, de internationale van **katholieke werkgeversverenigingen** — noemden de tekst te links of te rood en men kan hen daarin niet helemaal ongelijk geven. Maar wij voor ons hopen toch, dat, op het rechtzetten van enkele verkeerd gelegde accenten na, de tekst in haar grondtrekken behouden zal blijven. Omdat wij ons geen beter antwoord op de uitdaging van het atheïsme kunnen indenken, dan juist deze sociaal-economische paragrafen.

Het ware te wensen dat ook het hoofdstuk over huwelijk en huisgezin een dergelijke concreetheid zou krijgen. Zoals de zaken op het ogenblik liggen, is dit niet het geval. Op de meest dringende vragen der gehuwden wordt slechts in algemene en vage termen geantwoord. Ook al zeggen de deskundigen, dat de formuleringen ruim gekozen zijn en dat erbinnen de nodige ruimten gevonden kan worden, wij zouden toch liever zien, dat ook hier de zaken bij hun naam werden genoemd. En dat er uit de moeilijkheden een zeer concrete uitweg zou worden gelezen.

KUIFJE

Het geheim van de Zonnetempel

Consumentenbond vo[or] vrije winkelsluitin[g]

DRUKTE BETER TE VERDELEN

(Van onze correspondent)

DEN HAAG — De Nederlandse consumentenbond is voor een algehele afschaffing van de bestaande winkelsluitingsbepalingen. De bond zou echter ook reeds verheugd zijn met een regeling, waarbij winkeliers vrijgelaten worden zelf hun openingstijd vast te stellen binnen het raam van een maximumaantal uren per week. Dit zou volgens de bond al een heel grote verbetering zijn van de bestaande situatie.

Aldus blijkt uit een artikel in de „Consumentengids", het maandblad van de Nederlandse consumentenbond. Zaken zijn volgens het blad dienende bedrijven, die open behoren te zijn wanneer er klanten komen. Ook 's avonds wanneer werkende consumenten, waaronder tegenwoordig ook veel huisvrouwen, juist de enige tijd hebben om hun inkopen te kunnen doen.

Volgens de Consumentengids zijn er als gevolg van de onverantwoorde openings- en sluitingstijden ook veel meer winkels dan noodzakelijk is. Het blad schrijft: „Op zate[rdag] komt men in kleding- en [...] magazijnen, in schoenwinkels [...] vaak handen te kort. Dan zijn [er] haast te weinig van zulke [...] Echter op gewone dagen mi[dden in] de week heerst er bijna ove[ral een] serene rust. Dan zijn er te ve[el win]kels. Als de openingstijden be[ter] spreid waren, beter aangep[ast aan] de behoeften, zou er in tot[aal] aanzienlijk minder winkels [...] worden volstaan. Met andere [woor]den: de kosten van distributie [zouden] aanmerkelijk lager kunnen [zijn dan] thans het geval is". Dit laatste [is volgens] de consumentengids vooral [...] belangrijk omdat deze distrib[utiekos]ten nu al gemiddeld vijftig [procent] van de totale kosten van een [...] uitmaken. Hogere percentages zij[n] den zelfs geen uitzondering [...]

Vrij

Wat de spreiding van het openingsuren betreft zou de [consu]mentenbond het liefst de wi[nkeliers] geheel vrijlaten. „Willen zij [hun zaken] veertig uur in de week [open] houden, dan is dit best, maar [willen] zij in hun zaken zestig of [...] uur klanten laten bedienen (u[...] met roulering van hun perso[neel) dan] moeten zij dit zelf weten. [...] per saldo ondernemers en er [is] niemand die er over denkt [...] en Zwolsman voor te schrijven [hoe] lang zij mogen werken", a[ldus de] Consumentengids.

Wie denkt dat op die manier [elke] winkelier elke avond tot [...] à tien uur open zou moeten zijn, moet volgens de Consumentengids maar eens even over de grens [kijken]. „België kent geen winkelsluitings[...]wet, maar zijn in Antwerpen [en] Brussel alle zaken steeds tot m[id]nacht geopend?" merkt de consumen[tengids op].

Zou het tot openstelling [tot een] maximumaantal voorgeschreven [uren] komen, dan zou controle hier[op door] de politie volgens de Consumen[ten]gilds simpel uit te voeren [zijn. De] winkelier zou namelijk [...] moeten worden zijn opening[stijden] op of bij de ingang aan de [straat]zijde duidelijk te vermelden.

Water- en luchtverke[er]

WILLEMSTAD. — In de haven [van] Willemstad arriveerden gisteren [...] vrachtschepen, vier tankers, een [...] boot en drie oorlogsschepen. [...] trokken twee vrachtschepen, vier [tan]kers, drie zeilboten en vier [...] schepen. Zes passagiers [kwamen aan] land en vijf vertrokken. [...] negen monsteringen.

Negentien vliegtuigen landden [en] zeventien vertrokken. Zij [brachten] 227 passagiers aan, 237 door [...] uit.

Jeugdige dieven aangehouden

WILLEMSTAD. — De kinder- en zedenpolitie hield zaterdagmorgen en gistermorgen twee jongens aan, de zestienjarige R. D. en de veertienjarige J.B., verdacht van diefstal. De jongens hadden een groot aantal diefstallen gepleegd, waaronder fototoestellen, tassen, geldbedragen tot een waarde van honderd gulden en diverse rijwielen. De kinder- en zedenpolitie heeft het tweetal ingesloten.

FEUILLETON

De misdaad zonder fouten

door
WILLY CORSARI

58)

Pit knikte.

Hij had thans zekerheid, dat het de vaste gewoonte van Frans Hardt was, omstreeks drie uur in de middag zijn woning te verlaten en dan pas na enkele uren terug te keren. De Gekreukelde had als schildwacht geheel aan de verwachtingen van Pit beantwoord. Met een wagentje aardappelschillen en ander afval ging hij 's morgens naar de Vondelstraat en met een taaiheid, een uithoudingsvermogen, die menig politieman hem benijd zou hebben, bleef hij het ene uur na het andere op enige afstand van de woning van Frans Hardt, de deur van diens huis bespieden. Wie zou in het mismaakte, half-idiote mannetje een spion hebben vermoed? Driemaal rapporteerde hij aan Pit, dat Frans Hardt om ongeveer drie uur naar de stad was gegaan, driemaal naar hetzelfde café. Pit deed voorzichtig onderzoek en hoorde van een mededeelzame ober, dat Hardt sinds maanden daar kwam borrelen.

Pit achtte nu het ogenblik gekomen zijn plan uit te voeren. Het plan, waarmee hij al enkele dagen rondliep en dat hem toegang moest verschaffen tot het huis van de man, die hem zo brutaal tot de strijd had uitgedaagd.

„Zie je kans?" vroeg hij de Gekreukelde, „mij een pet te bezorgen zoals de werklui van de Gemeente-telefoon dragen?"

De Gekreukelde dacht na.

„Gale Mozes meneel. Die het van alles. Pakkies voor gekestemeelde bals. En schildelije en gewone klele en......"

„Ga 'es naar Gare Mozes toe en vraag of hij me zo'n pet kan bezorgen."

De Gekreukelde ging.

Een paar uur later kwam hij terug met een pet, waarop de letters G.T. en het wapen van Amsterdam prijkten.

„Die hebbe ze gehad in 'n levue", vertelde de Gekreukelde eerbiedig.

Pit zette de pet op, keek in de spiegel en was maar matig voldaan. Noch zijn getailleerd pak, noch zijn lage bruine schoenen, pasten bij zijn hoofddeksel. En dat paste weer niet op zijn hoofd.

„Ik zal maar 'es met je mee gaan om te zien of Mozes niet een pak heeft bij deze pet", zei hij.

Gare Mozes had inderdaad een pak.

Pit slaagde erin ook een leren tas te krijgen, die bruikbaar bleek als bewaarplaats voor gereedschappen, schroevendraaiers, vijlen, etc.

„Mazzele broche", zei Mozes tot afscheid.

En hij zocht dagenlang in de krant een bericht over inbraak of insluiping.

XXIV

Zo stond de volgende dag Pit op wacht in de Vondelstraat, bij de ingang van het Vondelpark.

Door de bocht in de straat was hij bijna onzichtbaar vanuit het huis dat hij, glurend tussen de struiken, duidelijk kon zien. Overigens voelde hij zich vrij veilig in zijn vermomming van gemeentewerkman, waardoor niemand zou denken dat hij daar ergens wachtte met een bepaald doel.

Gemeentewerklieden wachten wel, maar zij hebben nooit een bepaald doel. Men is daaraan gewend in alle steden en in alle landen.

Pit had er voor gezorgd, dat Leo Vos van deze excursie volkomen onkundig bleef. Ook de Gekreukelde was strenge geheimhouding opgelegd. Zelf had hij met niemand meer over zijn nieuwe spoor en zijn plannen gesproken, sinds Brom zich zo weinig enthousiast betoonde.

Op de hulp van de politie kon hij niet rekenen.

Dan maar zo.

En hij wachtte, wachtte, wachtte......

Zijn pet knelde hem hinderlijk. De klok van het kerkje had allang drie geslagen.

Een kindermeisje lachte tegen hem. Pit glimlachte terug, probeerde te knipogen, wat, ten gevolge van te weinig oefening op dit punt, lichtelijk mislukte. Het bleef „in de lijn" en het kortte de tijd.

Het is niet zo eenvoudig je lanterfanterigste gezicht te trekken als je popelt van ongeduld.

Het is allemaal heel grappig je te voelen als een „aap in een pakkie". En knipoogjes te geven aan dienstmeisjes. En je meest luie gezicht te trekken om in je rol van gemeentewerkman te blijven.

Maar au fond was deze zaak helemaal niet grappig. En au fond was Pit heel ernstig.

Hij was zich volkomen bewust dat hij geen kinderspelletje speelde. Het zou geen erg amusant grapje wezen, als men hem betrapte op „zich toegang verschaffen in een woning onder valse voorwendsels, enz." Hij zou er zich wel uit redden, maar een figuur slaan als modder.

Maar het was zijn enige kans. Misschien kon hij iets ontdekken in het huis van Frans Hardt, al was het nog zo'n fultiliteit, dat hem wéér wat verder hielp.

Juist dat niemand hem hielp en zelf voelde op welke losse gronden hij bouwde, prikkelde hem. Gaf hem het gevoel dat een jachthond moet hebben, die men vast wil houden, juist als hij wild ruikt.

En hij „rook wild". (Wordt vervolgd)

EMIGRATIE IS OVER DIEPTEPUNT HEEN

Weer sterkere bevolkingsdruk

(Van onze correspondent)

DEN HAAG. — Nadat in 1963 de emigratie van Nederlanders een dieptepunt passeerde, hebben de jaarcijfers weer een geringe stijging ondergaan. Men moet echter niet denken, dat Nederland nu weer een belangrijk emigratieland wordt. Er is slechts sprake van een herstel in de richting van een aanvaardbaar niveau, waarvan de binnenlandse ontwikkeling geen wezenlijke belemmering ondervindt maar dat juist van voldoende betekenis is om de bestaande belangstelling voor Nederlandse emigranten in de ontvangende landen levend te houden.

Minister dr G. Veldkamp, die schrijvende in zijn begroting van sociale zaken en volksgezondheid, schrijft de toenemende belangstelling voor emigratie mede toe aan de sterkere bevolkingsdruk. Er zijn er, die de schaarste aan ruimte in eigen land willen ruilen met de grote ruimte der emigratielanden. Het zou volgens de minister niet juist zijn, in emigratie een instrument te zien voor het beleid van de ruimtelijke ordening.

Over de verschillende immigratielanden merkt de minister op, dat de rechtspositie van de Nederlandse emigrant in Australië sedert medio 1965 in verschillend opzicht is verstevigd. De belangstelling voor Canada is toegenomen omdat de economische situatie daar gunstig is, zodat de Nederlandse emigranten daar in het algemeen vlot hun weg vinden. De emigratie naar Nieuw-Zeeland beperkt zich in hoofdzaak tot degenen, die banden hebben met reeds ginds gevestigden, of wel reeds rechtstreeks toezeggingen van werk en huisvesting ginds ontvingen. Iets soortgelijks speelt zich af bij de emigratie naar Zuid-Afrika.

De emigratie naar de VS wordt in omvang bepaald door een jaarquotum, dat door Nederland steeds geheel wordt gebruikt. De lange wachttijden behoren evenwel tot het verleden, terwijl de regering van de VS streeft naar uitbreiding van het quotum. De emigratie naar Latijns-Amerikaanse landen blijft van incidentele aard en beperkt zich voornamelijk tot agrariërs en tot gekwalificeerde krachten.

CURACAO

Agenda

…ck - Heden te Rooi Santo… …gen te Steenrijk.
…en - Asiento: 20.30 Hyena's nacht.
…stelling - Expositie Carmabi …egenheid van 10 jarig bestaan Instituut.
…-nieuws: Klachten bezorging …361.
Kruis: De Roode Kruiswagen … en nacht te bereiken onder …022.
…s - Brion tel. 23222; Juliana …400.

Einmastad

…ecommunication - Kantoor 07.00-23.30 tel. 2307; M. E. Ce… tel. 0-43880; B.g.g. tel. 9.
…nel services - A. H. Beeker, …hentlaan 2, Groot Kwartier tel. …8; B.g.g. tel. 9-9.
…SM-Ships' Agency - Kantoor 07.30-24.00 tel. 2551/2458.
… voor dringende aangelegenheden 00.00-07.30 tel. 9.
…on service - E. V. Libier tel. …0.

…eferendum Henderson

…LLEMSTAD — Donderdag zullen de werknemers van John Henderson (Cur.) Co Ltd in het gebouw van het Rode Kruis te Suffisant hun … kunnen uitbrengen in het kader van een referendum, dat door de …enaren van de dienst burgerlijke … en verkiezingen wordt georganiseerd in verband met het bestaande conflict tussen Henderson en de Henderson Werknemers Vereniging (…V). De werknemers kunnen kiezen voor de HWV, de CFW of hun … keur uitdrukken voor geen enkele bond. De CFW had reeds verleden … een referendum voorgesteld, … de HWV zich tegen kantte, zo … de heer T. Nixon, general manager van Henderson, gistermiddag. De directie zal de vakbond welke de meeste stemmen krijgt erkennen. Voor het vervoer der werknemers zorgt het bedrijf.

Hendersons-manager Nixon:

Problemen begonnen na machtsverlies van Monte

WILLEMSTAD — De moeilijkheden bij John Henderson (Cur.) Co Ltd zijn begonnen toen de voorzitter van de Henderson Werknemers Vereniging (HWV), M. Monte, zijn bevoorrechte positie in het bedrijf begon te verliezen, aldus deelde general manager T. Nixon gistermiddag mee tijdens een persconferentie, waarop hij het standpunt van de leiding van genoemd bedrijf uiteenzette. Hij ontkende bij die gelegenheid ooit verzet te hebben tegen het organiseren van een referendum. Hij gaf verder als zijn overtuiging te kennen, dat de meerderheid der werknemers geen staking wenst, maar dat zij daartoe onder druk gezet worden. Op een eventuele staking na het verlopen van de afkoelingsperiode, maandagmorgen, is men voorbereid.

Op staking voorbereid

De heer Nixon verklaarde, dat men het publiek ook de andere kant van de medaille wil laten zien. „Gedurende de vijfendertig jaren, dat ik op Curaçao ben, ben ik er altijd van overtuigd geweest, dat Henderson zijn werknemers beter betaalde dan de andere ondernemingen, uitgezonderd de grote maatschappijen zoals de Shell", zei hij. Ook was er nooit een employee om die reden vertrokken. Hij bracht in herinnering, dat de HWV reeds jarenlang bestond, maar eerst verleden jaar uit zijn sluimer is gewekt toen de CFW actief werd. Daarna werden de statuten herzien. In juni heeft men de HWV een concept-cao toegestuurd, maar nooit heeft men tegenvoorstellen van de bond ontvangen, aldus de heer Nixon .Aan de HWV werd door Henderson een ziekteregeling aangeboden, waarbij de gezinsleden van de werknemers waren inbegrepen. Tevens had men voorgesteld te komen tot een soort mantel-cao voor de gelijksoortige bedrijven.

De heer Nixon wees er verder op, dat men door de economische omstandigheden gedwongen was geworden een reorganisatie in te voeren (afstoten van aan huis bezorging ondermeer.) Dit was ook een gevolg van de zware concurrentie. In dit verband deelde hij mee dat reeds eerder een onderneming had aangeboden de Henderson-zaken over te nemen op Curaçao. Ook is er nog in studie of men niet-rendabele afdelingen zal sluiten. „Na de recente moeilijkheden", vervolgde hij, „zijn wij bang geworden voor een vakbond. Het spijt mij verder te moeten zeggen, dat werknemers onder druk van de bond zijn ontslagen, omdat zij geen lid waren van de bond". Op de vraag waar de eigenlijke moeilijkheid lag, antwoordde hij, dat de heer Monte na de komst van de heer M. T. Nixon (junior) het werk moest gaan doen, waarvoor hij betaald werd. Voor die tijd zat hij de gehele dag op het kantoor van de general manager. Hij wekte de indruk, dat hij alles beheerste", aldus de heer Nixon senior. Op een vraag of het CFW-pamflet juist is waarin de speciale voorzieningen van de heer Monte bij Henderson beschreven werden, verklaarde hij, dat dit gedeeltelijk het geval was. Daarbij ging het ondermeer om diens woning, welke door Henderson gefinancierd werd en om het feit, dat hij tegen een geringe huur woont in een huis van Henderson.

Bij Henderson toonde men zich bezorgd over mogelijke intimidatie, welke door een kleine groep op de andere werknemers zou kunnen worden uitgeoefend als het weer tot een staking zou komen, zoals voorspeld voor maandagmorgen, nadat zaterdagnacht de afkoelingsperiode is afgelopen. Om die reden heeft men politiebescherming gevraagd en bekijkt men welke maatregelen men ter voorkoming daarvan kan nemen. De heer Nixon senior gaf als zijn opinie, dat de meeste werknemers niet willen staken. Men is er echter op voorbereid. Bij een wilde staking zal aan de stakers worden meegedeeld, dat zij zich met ingang van een bepaald tijdstip als ontslagen kunnen beschouwen. Hij herinnerde verder aan de geruchtmakende bijeenkomst van directie en vakbondsbestuur in aanwezigheid van landsbemiddelaar L. E. van der Jagt.

Tenslotte gaf hij cijfers met betrekking tot de ontslagen. Op 4 juni 1965 waren er 434 werknemers in dienst; sindsdien zijn er negentien nieuwe aangenomen en hebben er 68 de dienst verlaten; op eigen verzoek namen 34 personen ontslag, onder wie elf man, die overgingen naar Soft drinks Inc. en Schoonmaakbedrijf Smeins; wegens bezuiniging kregen veertien man ontslag, wegens reorganisatie vijf, wegens ouderdom en pensioen eveneens vijf; wegens ongeschiktheid en wanprestatie vijf; om dringende redenen kregen drie personen ontslag en twee kregen het in verband met de opheffing van de keukens in twee cantines.

Reactie H.W.V.

Uit kringen van de HWV wordt bevestigd, dat men nog geen tegenvoorstellen voor de cao had gedaan. Dat was men van plan geweest in de week waarin de moeilijkheden op een staking uitliepen. Men wees er verder op, dat deze moeilijkheden het gevolg waren van het feit, dat de HWV na de start als personeelsvereniging een krachtiger houding was gaan aannemen als vakbond — ook omdat de leden dat van de HWV verwachtten — en dat dit wellicht een teleurstelling was voor Henderson, waar men gedacht zou hebben, aldus deze kringen, dat de bond wel bruikbaar zou zijn voor het bedrijf. Tenslotte wees men er op, dat men bewijzen zou hebben, dat de voorzitter van de CFW, Ong-A-Kwie en de adviseur Venloo vóór en tijdens de staking overleg gepleegd zouden hebben met de Henderson-directie. Als reactie daarop, zouden bestuursleden van de HWV toen contact opgenomen hebben met de CFW om te achterhalen, wat de CFW en Henderson overeen gekomen waren. Dit zou, aldus nog steeds de HWV, de reden van het overleg tussen HWV en CFW geweest zijn.

Een woordvoerder van de CFW verklaarde naar aanleiding van het bovenstaande, dat de HWV-bestuursleden indertijd slechts hebben gesproken over de mogelijkheid tot aansluiting bij de CFW. Uit niets was gebleken, aldus de CFW-woordvoerder, dat men kwam uitvissen, wat er besproken was tussen de heren Venloo en Ong-A-Kwie met de Henderson-directie. „Dat hadden we hen ook niet verteld".

Er is nog niets besloten over een staking voor maandagmorgen. Men wil kennelijk eerst de uitslag van het referendum bekijken, dat donderdag wordt gehouden. Met klem wees men de beschuldiging van de hand als zou men de werknemers intimideren.

Ontevredenheid bij de politie keert zich tegen de ANAAB

Bond liet stem niet horen over salarisregeling

WILLEMSTAD — Aanhoudende geruchten doen de ronde dat tientallen agenten van politie hun lidmaatschap hebben opgezegd van de Algemene Nederlands Antilliaanse Ambtenarenbond of zullen opzeggen. Een bestuurslid van de ANAAB ontkende dat het aantal opzeggingen zo groot is. De Amigoe schreef reeds eerder dat de ontevredenheid onder het politiepersoneel groot is over het overleg, gepleegd tussen een commissie van georganiseerd overleg en de minister van justitie over de herziening van de salarisregeling.

De agenten van politie zijn van mening dat de commissie tijdens de behandeling hun belangen niet al te best heeft voorgestaan. Na publicatie van een artikel in de Amigoe gaf de commissie een gestencild blaadje uit, waarin een inzicht gegeven werd van de onderhandelingen met de minister. Laatstgenoemde kon het voorstel van de commissie en het later gedane tussenvoorstel (honderd gulden direct voor de gehuwden en 75 gulden voor de ongehuwden) niet aanvaarden „terwille van de consequenties en gelet op de huidige financiele toestand van het Land", aldus het gestencild blad.

De agenten van politie zijn van mening dat door de niet krachtige houding van het bestuur van de ANAAB en van de commissie, de regering niet is aangezet tot een nadere bestudering van de salarisherziening. De agenten stellen dat inderdaad de regering rekening dient te houden met de financiele situatie, maar dat een bepaalde groep (de grootste) hiervan niet de dupe mag zijn. Deze „goedkope" regeling, zo deelde men ons mede, heeft tot gevolg dat een kleine groep bedacht werd met „terugwerkende kracht", maar dat drie kwart van het politiekorps bedacht wordt met „vooruitwerkende kracht" over enkele jaren (met een periodiek van 240 gulden).

Men is ook teleurgesteld over de houding van de ANAAB, welke bond geen protest liet horen na de regeling, of een nabeschouwing plaatste in de laatste editie van het bondsblad.

Begroting gestencild (scheelt 12 mille)

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD. — De begroting 1966 van Curaçao is voor de eerste maal in gestencilde vorm uitgegeven „mede in verband met de pogingen om te bezuinigen", aldus staat onder algemene beschouwingen van de memorie van toelichting op de begroting van de algemene dienst. Hierdoor werden de drukkosten met twaalf duizend gulden gedrukt, zo zei de gedeputeerde van financiën, P. van der Hoeven, gistermiddag.

Tevens is de begroting gesplitst in vier delen: begroting van de algemene dienst en een memorie van toelichting daarop, en begrotingen van de bedrijven met een memorie van toelichting. Deze splitsing geschiedde mede op aanraden van de heer De Nijs. Deze splitsing verhoogt in niet geringe mate de handelbaarheid van de begroting; het geheel is bijzonder overzichtelijk samengesteld.

SCHEEPSBERICHTEN

KNSM — Adonis 4 vn Pto Plata nr Sta Cruz; Agamemnon 4 thv Le Haye nr Port of Spain; Ammon 4 90 nw Jamaica nr Aruba; Baarn 5 te Georgetown; Breda 3 te La Guaira; Ceres 4 740 nno Barbados nr Barbados; Charis 4 vn Port of Spain nr Cd. Bolivar; Chiron 5 te Cur. verw.; Helicon 4 360 n Pto Rico nr New Portnews; Ladon 4 600 o Kp Kennedy nr Port au Prince; Memnon 2 vn Aruba nr Pto Cabello; Oranje Nassau 4 vn Grenada nr Bridgetown; Oranjestad 4 105 zw Lissabon nr Madeira; Poseidon 4 vn Mobile nr Houston; Sarpedon 4 310 nno Cristobal nr Pto. Limon; Stentor 3 vn Lissabon nr Port of Spain; Socrates 5 te Antofagasta verw.; Telamon 4 660 w Azoren nr Hamburg; Themis 5 te Grenada; Triton 4 110 z Cuba nr Cur.; Willemstad 4 1200 vn Madeira nr Madeira.

Tankers — Camitia 4 80 ozo Pto Rico nr Liverpool; Kelletia 6 te Cur. verw.; Kenia 4 300 otn P'arbo nr Cur.; Koningswaard 4 240 no Cur. nr Pto. Miranda; Vivipara 4 570 ozo Bermuda nr Tranmere.

Brandje aan boord van afgedankt schip

WILLEMSTAD. — Gistermiddag om vier uur was er een brandje aan boord van een schip te Parera. Bij het onderzoek van de recherche bleek, het schip een afgedankte Venezolaanse kustwachtboot te zijn, dat daar voor schroot lag. Men was bezig het schip voor een ijzerlading klaar te maken. Vermoedelijk zijn er vonken van de branders in de stookolie van de ketel gekomen, waardoor brand uitbrak. Het personeel van de eigenaar van de boot wist het vuur in bedwang te houden. Wat later bluste de brandweer van Steenrijk het brandje.

Voor verbetering werkgelegenheid 725 duizend

WILLEMSTAD — De toenemende nood en de groeiende bevolking leiden tot een voortdurende stijging van de kosten verbonden aan het verstrekken van financiele bijstand. Rekening houdende met de vooruitzichten op verbetering van de werkgelegenheid zullen de totale kosten naar schatting nog 725 duizend gulden bedragen, aldus de m.v.t. op de begroting 1966 van Curacao.

Aan de vakontwikkeling zal veel aandacht besteed worden en zij zal worden uitgebreid. Het ligt in de bedoeling een sociale werkplaats in te richten. De raming is in afwachting van verdere uitwerking van deze plannen p.m. gesteld. Voor het financieren van projecten welke als „sociale werkvoorziening" uitgevoerd kunnen worden zal een beroep gedaan worden op Nederlandse hulpverlening.

Het maatschappelijk opbouwwerk (community organization) beoogt de bewoners van een bepaalde streek of wijk door zelfwerkzaamheid en in groepsverband tot het vormen van een hechtere gemeenschap te brengen en hun noden en behoeften te leren onderkennen en te bestrijden.

CFW: Monte zelf schreef absurd en laag pamflet

HWV: taalgebruik bewijst tegendeel

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD. — Het bestuur van de Curaçaose Federatie van Werknemers (C.F.W.) heeft in een pamflet verklaard, dat de voorzitter van de Henderson Werknemers Vereniging (H.W.V.) M. Monte, het pamflet heeft uitgegeven, waarin enige vrouwelijke bestuursleden van de H.W.V. beticht worden van niet nader te noemen handelingen. Het C.F.W.-bestuur wijst met verontwaardiging de verdenking af, als zou de C.F.W. dit hebben gedaan.

Gewraakt pamflet, onder de naam Amigoe di Trahadornan, nr 4, waarover de (echte) Amigoe reeds eerder schreef, wordt als „vuilmakerij van mensen" toegeschreven aan de heer Monte, „die in het verborgen met stenen gooit, precies als op de dag van het besmeuren van het standbeeld van onze koningin". Dit is gebeurd in 1960 rond het bekend worden van de algemene maatregel van rijksbestuur, waardoor het toen zittende (N.V.P.)-bestuurscollege van zijn taak werd ontheven. Bij die gelegenheid werd het beeld van koningin Juliana besmeurd. De verdenking viel toen op enige N.V.P.-ers. Door alle partijen zijn toen maatregelen tegen de daders gevraagd. Van de uitkomst van het onderzoek is echter nimmer meer iets vernomen.

De C.F.W. wijst er in haar pamflet op, dat men er niets voor voelt persoonlijke aanvallen te doen en dat haar pamfletten steeds door het bestuur zijn ondertekend. Het noemt het bedoelde pamflet „absurd en laag".

Een woordvoerder van de H.W.V. deelde de Amigoe mee, dat men de beschuldiging, als zou de heer Monte dit pamflet hebben uitgegeven, volledig van de hand kan wijzen. Daarbij wees men onder meer op het verschil in taalgebruiken in vergelijking met de andere H.W.V.-geschriften, enz. Men hoopt dat de politie de auteur kan opsporen.

Burgerlijke Stand

GEBOREN — 29 sep.: Sherlon Isenia; 1 okt.: Chimene Willems-Fermi; 29 sep.: Zahira Janga; 27 sep.: Rudolf Martina; 1 okt.: Edith Goeloe-Cicilia; 2 okt.: Maricuschka Schotborg-Ignacio; 2 okt.: Cándida Pieternelle-Bautisma; 3 okt.: Radjen Gonesh Verbist; Tones de Weever-Ward; Hermenegildo Marten Rosario; Christine Hart-Fonseca; 2 okt.: Hensley Palm-Millan; 10 sep.: Mark van Zanten Gutierrez; 28 sep.: Pursey Blijden; 30 sep.: Ramses Martina-Anthony; 1 okt.: Jose Winklaar-Rocardo; 30 sep.: Sidney Mutueel-Jansen; 1 okt.: Edward Bernabela-Soliana; 30 sep.: Giovanni Viscaino-Pieternella; 3 okt.: Eveline Simmons Mongen.

GETROUWD — 4 okt.: Julio Hermanus en Villana Louisa; Adriaan Evegaars en Yvonne Fabian; Calais Gomes en Isabel de Jesus Ferreira; Wilfred Martina en Chrisma Fluonia.

Gedeputeerde Van der Hoeven:

Begroting Curacao „a bare minimum"

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD. — Ondanks alle opgelegde beperkingen is het niet gelukt de begroting 1966 van Curaçao sluitend te maken, aldus het perscommuniqué, dat gistermiddag tijdens een persconferentie ten bestuurskantore door de gedeputeerde van financiën, P. van der Hoeven, werd uitgereikt. Het communiqué stelt voorts: De begroting voor het dienstjaar 1963 was een overgangsbegroting (in het midden van dat jaar trad het huidige bc in functie; red.) welke drastisch gesaneerd diende te worden, aangezien zowel in de toelichting daarop als in de geraamde uitgaven een weinig met de realiteit overeenkomend beeld van de eilandsfinanciën gegeven werd. In de begroting voor het dienstjaar 1964 werd deze sanering op vrijwel alle terreinen van de overheidszorg voortgezet, desondanks sloot ook deze met een tekort. aldus het communiqué.

In de begroting voor het dienstjaar 1965 vond deze sanering grotendeels zijn voltooiïng, maar werd tevens aangegeven welke uitgaven het bestuurscollege nodig oordeelde om in Antilliaans verband als deel van het koninkrijk tenminste aan de minimumbehoeften van een behoorlijk bestuur te voldoen. Door het opnemen van een aantal posten, aangeduid met een ster werd dit nader gepreciseerd. Vooral op het terrein van het onderwijs werd duidelijk gedemonstreerd welke voorzieningen noodzakelijk werden geacht. Zonder deze posten sloot deze begroting echter nog met een nadelig saldo, tot zover het communiqué.

Minimum

Gedeputeerde Van der Hoeven zei gistermiddag: „De begroting '66 weerspiegelt het structureel tekort, de begroting is „a bare minimum", er komen geen „fancy"-uitgaven in voor. Het bc is van mening, dat nog tal van terreinen uitgaven behoeven."

De gedeputeerde over de sterren in de begroting '65: „In 1966 hebben we die niet herhaald. Maar het bc kan kapitaalposten van de ene begroting naar de andere overhevelen. Het bestuurscollege zal zich nader beraden welke sterretjesposten worden overgeboekt. Het betreft voornamelijk scholenbouw."

De heer Van der Hoeven ging gistermiddag diep in op de oorzaken van de grote tekorten van Curaçao, waarbij hij vooral wees op de „vrije starre verdeling van de belastinggelden tussen land en eilandgebied".

Bezuinigingen

Over de bezuinigingen, zoals voorgesteld in het rapport De Nijs (waarop vooral de regering van de Nederlandse Antillen hardnekkig wijst in verband met het doorsturen van het Curacaose verzoek naar de Nederlandse regering), zei de gedeputeerde het volgende: „De hele begroting van ons is 54 miljoen.

De bezuinigingen liggen niet in de orde van grootte van onze begroting en van de hulp van Nederland aan Suriname."

Bovendien bestaat er een grote (gerechtvaardigde) angst voor het zogenaamde „multiplying effect", dat teweeg wordt gebracht door het consequent doorvoeren van bezuinigingen, vooral waar het gaat om personeel in bepaalde diensten. „Suriname heeft ook gezegd: wij stoppen met bezuinigingen vanwege het multiplying effect", aldus de heer Van der Hoeven, die zei: „Daarom zijn wij als overheid op een bepaald moment gestopt met het consequent doorvoeren van deze bezuinigingen. Als men mensen ontslaat vanwege de bezuiniging, dan komen ze bij sociale zaken, en is de cirkel rond."

Begroting kort over financiele situatie Curacao

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD. — In de memorie van toelichting op de begroting van de algemene dienst (1966) worden slechts enkele woorden gewijd aan de financiële situatie van Curaçao, in scherpe tegenstelling tot de begroting van 1965. Gedeputeerde van financiën P. van der Hoeven zei gistermiddag: „Het bestuurscollege is hierop niet dieper ingegaan, want het college neemt aan dat die situatie genoegzaam bekend is."

In de memorie van toelichting staat onder meer vermeld, dat de structurele tekorten worden verhoogd door de toeneming van het aantal werklozen, dat door middel van onderstand ten laste van het eilandgebied moet worden onderhouden. Wederom wordt hierin aangedrongen op medewerking van het land (de regering), welke als een van de voornaamste eisen om te kunnen komen tot een sluitende begroting gezien wordt.

Iets meer begroot voor onderwijs en cultuur

Vier scholen verdwijnen: twee nieuwe

WILLEMSTAD — Het totaal der uitgaven voor de gewone dienst voor onderwijs en cultuur heeft in de begroting 1966 ten opzichte van die van 1965 geen noemenswaardige stijging ondergaan ondanks het feit dat elk jaar de schoolbevolking met ongeveer 1500 leerlingen toeneemt (stijging kosten van 17.384.952 gulden tot 17.492.242 gulden).

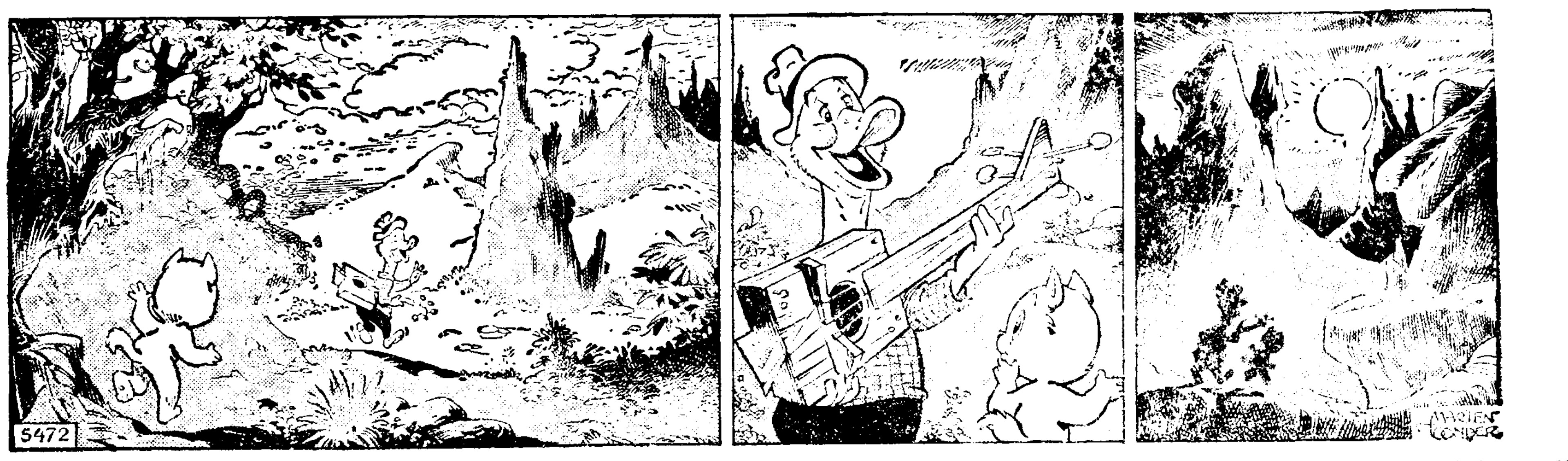
In de m.v.t. wordt vermeld: Dit kan beschouwd worden als een hoge uitzondering, indien in aanmerking wordt genomen dat het totaal der uitgaven voor de gewone dienst ten aanzien van het onderwijs in de laatste tien jaren elk jaar met successievelijk gemiddeld achthonderdduizend gulden is gestegen. Het percentage dat de post volksontwikkeling en opvoeding van de netto kosten van de gewone dienst inneemt is teruggelopen van 48.033 tot 45.777.

Voor de voortgaande omschakeling van scholen voor GLOB tot scholen MULO-onderbouw is een bedrag van 32 duizend gulden uitgetrokken. De volledige overschakeling vergt een periode van drie jaar.

Ter vervanging van de Hendrik-, Wilhelmina- en Prinses Christine school (welke moeten verdwijnen in verband met hotelbouw) en van de Emmaschool (vanwege het rumoer op dat moment) zijn twee nieuwe scholen op de begroting gebracht: een gebouw voor de leerlingen van de Emma- en Prinses Christineschool en een gebouw voor de leerlingen van de Hendrik- en Wilhelminaschool, van resp. 410 duizend gulden en 370 duizend gulden.

Voor de bouw en verplaatsing van noodlokalen is zevenendduizend gulden uitgetrokken, evenals in de begroting 1965.

Heer Bommel en de Labberdaan

5472. — Tom Poes nam een besluit.

„Dat gaat zo niet langer", sprak hij tot zichzelf. „Iedereen bemoeit zich met Plep. Elektrische stroom door zijn schedel en praatjes van allerlei lieden aan zijn oren. Dat wordt alleen maar narigheid — en heer Ollie blijft met de brokken zitten. Die reus hoort hier niet. Hij moet terug naar het land waar hij vandaan komt."

Zo denkende sloeg hij de weg naar de Zwarte Bergen in en tegen het vallen van de avond kreeg hij de eerste pieken reeds in het zicht. Er hing een doodse stilte over het landschap, die slechts werd verbroken door een ijl pingelend geluid, dat langzaam naderbij kwam.

Het was Wammes Waggel, die over een zijweg naderde en onder het gaan op de bedrading van een vertimmerd kistje tokkelde.

„Tom Poes!" riep de musicus verrast toen hij de ander gewaar werd. „Ga je ook die kant uit? Dan kunnen we samen gaan: dat is gezellig voor je. Moet je zien! Een gitaar. Zelf gemaakt."

„Heel mooi", zei Tom Poes. „Maar waar ga je naar toe met dat ding?"

„Naar boven", verklaarde Wammes. „Daar wonen een paar leuke lui die van muziek houden. Ga mee, zeg. Kan je lol hebben!"

„Zou het?" vroeg Tom Poes, een bevreemde blik op de droefgeestige omgeving werpend. Hij vroeg zich af wat voor leuke lui de muzikant op het oog had, doch deze gaf weinig uitleg.

„Kijk", sprak hij. „Zie je dit gat? Als je daar op slaat krijg je een lekkere biet En dan maar zingen, hè? Van je oempa, oempa, falderee, je weet wel."

Zo sprekende voegde hij de daad bij het woord, zodat zang en snarenspel tussen de rotsen weergalmden......

Winnetou

door

Karl May

104.—2. — „En wanneer ik er geen krijger zie? „Dan ben ik nog achter Santer heen en weet dus niet waarheen hij vlucht. Dan kan ik je dus ook niet laten zeggen, waarheen je moet komen. Reis dan naar St Louis, naar de bleekgezichten, die het pad voor het vuurros willen bouwen. Maar ik bid je, keer tot ons terug, zodra de goede Manitou het je veroorlooft. Je zult in het Pueblo aan de Rio Pecos steeds welkom zijn, en mocht ik daar niet zijn, dan zul je wel horen waar je me kunt vinden." Gedurende dit gesprek hadden de Apachen zich reisvaardig gemaakt. Hij gaf Dick Stone en Will Parker de hand en wendde zich dan weer tot mij. „Mijn broeder weet hoe blij onze harten waren toen wij de rit aan de Rio Pecos aanvingen. Het heeft Inschu Tschuna en Nscho Tschi de dood bezorgd. Wanneer je eens tot ons mocht terugkeren, zul je niet de stem van de schoonste dochter der Apachen horen. Nu drijft mij de wraak van jouw zijde, maar de liefde zal ons weer tot elkaar brengen. Ik hoop zeer dat ik je bij de monding der Rio Pecos bericht kan brengen. Zo niet, blijf dan niet lang weg. Je weet wie je bij mij te vervangen hebt. Wil je nu beloven snel terug te komen, mijn beste, beste broeder Charley?" „Ik beloof het je", zei ik ontroerd.

DP-raadsfractie: nieuwe begroting

WILLEMSTAD — De fractie van de Democratische Partij heeft vandaag een brief gestuurd aan de leden van de eilandsraad, welke is ondertekend door de heer S. G. M. Rozendal, fractieleider in de raad. De DP stelt dat het bestuurscollege de politiek voert van „geef maar uit, de Regering zal wel bijpassen".

Voorts worden meerdere malen gehoorde bezwaren naar voren gebracht. De DP dringt er bij bc op aan deze ontwerp-begroting terug te nemen en een nieuwe in te dienen.

Voor brandweer OP LUCHTHAVEN 140 DUIZEND

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD. — Op de kapitaaldienst van de begroting 1966 van Curaçao is onder meer een bedrag van 140 duizend gulden opgebracht voor de vervanging van twee oude en minder efficiënte brandweervoertuigen bij de luchthaven-brandweer, namelijk een hogedruk-spuit, bouwjaar 1950, en een licht- en gereedschapswagen, bouwjaar 1944.

In de memorie van toelichting wordt hierover onder meer gezegd: De steeds voortgaande ontwikkeling van grotere en snellere verkeersvliegtuigen en de daarmee eveneens wijzigende eisen ten aanzien van het soort en aantal brandweervoertuigen op de luchthavens maken deze vernieuwing, die voort een vergroting van bluskracht per voertuig inhoudt, eveneens noodzakelijk.

Met de aanschaffing van de aangevraagde schuimwagen, capaciteit 1800 gallon, en een droogpoederredderswagen, wordt voldaan aan de minimumeisen door de ICAO (International Civil Aviation Organization) gestelde eisen.

De kosten ten behoeve van de veiligheid van het verkeer zijn, evenals in de begroting 1965, geraamd op negentigduizend gulden.

De post „kosten publieke telefoons" is opgevoerd van 95 duizend gulden tot 105 duizend gulden.

Vrachtwagen tegen boom

WILLEMSTAD. — Gistermiddag om half vijf reed op de Gosieweg, ter hoogte van de Kapiteinsweg, een vrachtauto tegen een boom. De bestuurder van de vrachtauto reed een voorgesorteerde vrachtauto voorbij op hetzelfde moment dat deze opreed. De bestuurder van de eerste vrachtauto botste hierdoor tegen een boom op de wegberm. De schade bedroeg duizend gulden.

Djakarta meldt herovering Djokja

SINGAPORE (AFP). — Gezagsgetrouwe eenheden van de Indonesische „Diponegoro"-divisie hebben de stad Djokjakarta in midden-Java op de communisten heroverd, zo meldt Radio-Djakarta. Djokjakarta was maandagmorgen bezet door communistische guerrillastrijders, die gesteund werden door opstandige elementen van de „Diponegoro"-divisie. Radio-Djakarta meldt verder nog, dat president Soekarno de leden van zijn kabinet voor woensdag in zijn paleis te Bogor bijeen heeft geroepen.

Wereldpresident IPRA op Curacao

WILLEMSTAD — Gisteravond is de heer Robert L. Bliss, directeur van Robert L. Bliss Assoaciates, een publiciteitsbureau in het bijzonder gericht op reclame in de VS, op Curacao aangekomen. De heer Bliss voert hier besprekingen in verband met de nieuwe inschrijving welke aan het eind van dit jaar gehouden wordt voor het aantrekken van een publiciteitsbureau in de Verenigde Staten.

De heer Bliss is tevens wereldpresident van de International Public Relations Association, IPRA. Als zodanig zal hij vanmiddag om vijf uur een vergadering van de Netherlands Antilles PR Ass., NAPRA, bijwonen in het auditorium van het gebouw van de Kamer van Koophandel.

GETROUWD

Adriaan Evegaars

en

Ivone Fabian

4 oktober 1965

Op zondag 10 oktober hoopt

Frater Canutus Zebregs

zijn DIAMANTEN KLOOSTERFEEST te vieren.

Na de Hoogmis van 9.00 uur in de Kathedrale Kerk van Pietermaai, die tot zijn intentie zal worden opgedragen, is er in het Fraterhuis van het Sint Albertuscollege tot 11.30 uur gelegenheid om de jubilaris geluk te wensen.

SCHEMA 13 IN BEHANDELING:

Kinderen voortbrengen is niet het voornaamste

ROME (KNP) --- In de foyer Unitas te Rome heeft prof. mag. E. Schillebeeckx O.P. onder overweldigende belangstelling een uiteenzetting gegeven van de wisselende visies, die de christen in de loop der eeuwen gehad heeft op het huwelijk. Hij maakte daarbij van deze gelegenheid gebruik een breed inzicht te geven in de tegenwoordige opvattingen, die uitgaan van het hedendaagse mensbeeld. De seksualiteit is in de loop der eeuwen steeds een moeilijk vraagstuk gebleken. Men kon deze geen geschikte plaats geven in het denken over de mens als zedelijk handelend wezen.

Prof. Schillebeeckx stelde vast, dat men nooit in onzekerheid is geweest over het wezen van het huwelijk, maar dat men wel steeds verschillend over huwelijk en gezin heeft gedacht. Dit is geen kwestie geweest van de zogenaamde situatie-ethiek. Neen, het verschil is alleen ontstaan doordat het historische beeld van de mens telkens weer anders werd. Bij de morele oordeelsvorming ging het er dan steeds om wat menswaardig was en wat niet. Die opvattingen over hetgeen menswaardig was, vormden de bronnen van een aantal praktische zedelijkheidsoordelen, die men ook wel imperatieven noemt. Maar ook in huwelijks- en seksualiteitsvragen waren die praktische oordelen toch weer op vaststaande vormen gebaseerd.

Prof. Schillebeeckx begon met een schildering van de tijd der kerkvaders. In het christelijk denken van toen stond men bijzonder afwijzend tegenover in het bijzonder de geslachtelijkheid en de beleving ervan. Toch lieten de kerkvaders het huwelijksleven toe en erkenden het geslachtsleven als geoorloofd, al wisten zij er geen argument voor. Bij Augustinus vindt men op grond van het denken van die tijd, dat het geslachtsleven alleen geoorloofd is in zoverre het tot resultaat leidt. Het bewust nastreven van het genot dat ermee verbonden is moest als zodanig worden beschouwd.

Geen raad

Prof. Schillebeeckx concludeerde dat als gevolg van het Griekse mensbeeld de kerkvaders nooit raad geweten hebben met hun op de bijbel gegronde opvattingen over mens en voortplanting. Seksualiteit was in bijna alle gevallen gevolg van de erfzonde. Nooit hebben zij de seksualiteit kunnen integreren in een mensbeeld.

De middeleeuwen met voorop Sint-Albertus de Grote en Sint Thomas zijn veel verder gekomen. Zij hebben althans een zekere basis voor de seksualiteit gevonden. Maar uiteindelijk zijn ook zij gestrand op een dualisme, dat het gevolg was van een te ver van elkaar trekken van lichaam en ziel. Het lichaam-en-ziel-zijn hebben zij te weinig als eenheid ervaren. Zij hebben zodoende de kloof tussen het geestelijke en het intens lichamelijke nooit kunnen overbruggen.

Sint-Thomas van Aquino komt tot de conclusie, dat de primaire opdracht van de mens (die hij gemeen heeft met de dieren), is te zorgen voor de voortplanting en opvoeding van het kroost. Doch het specifiek menselijke, dat hij dan later weer naar de heilsorde transponeert, is de onderlinge hulp van man en vrouw. Zodoende is Sint-Thomas tot een definitie van het huwelijk gekomen, die zegt, dat het is: een levensassociatie van man en vrouw, gericht op de geslachtsgemeenschap en al wat daarmee is verbonden.

De grote triomf van Sint-Thomas is, dat hiermede de interne goedheid van het huwelijk is gegeven, een winst dus vergeleken bij het voorafgaande tijdperk.

Men heeft echter de fout gemaakt de functies van mens en dier op dit gebied op één lijn te stellen en ze op die manier te beoordelen vanuit hun wetmatige ordening. En dit heeft geleid tot de bekende zedelijke gebodsbepalingen. Daardoor is de norm fout komen te liggen. Maar God heeft de menselijke seksualiteit geordend op een beleving van de echtelijke liefde en op een menswaardige gezinsvorming.

Ander mensbeeld

In de hedendaagse opvattingen, die uitgaan van een ander mensbeeld, wil men vermijden de seksualiteit te zien als een natuurverschijnsel, dat uitsluitend volgens bepaalde wetten verloopt en dus zo moet verlopen. Integendeel, alle menselijke activiteit, juist omdat zij menselijk is, bestaat in het realiseren van een ethische en culturele onderneming, omdat de mens een door de geest bezielde lichamelijkheid is. Daardoor is ook het seksuele gebeuren een menselijke beleving. Seksualiteit is het incarnatieveld van de echtelijke liefde. De beleving is dus goed in zich en niet zondig. Het is de grote winst dat schema 13 dit zegt ,aldus prof. Schillebeeckx.

Een natuurlijk gebeuren is niet aan zedenwetten onderworpen. Wel de mens, dus ook de mens die de andere ontmoet in zijn handelen. Welnu, het beleven van de echtelijke liefde is, in heel zijn lichamelijkheid, een menselijke ontmoeting.

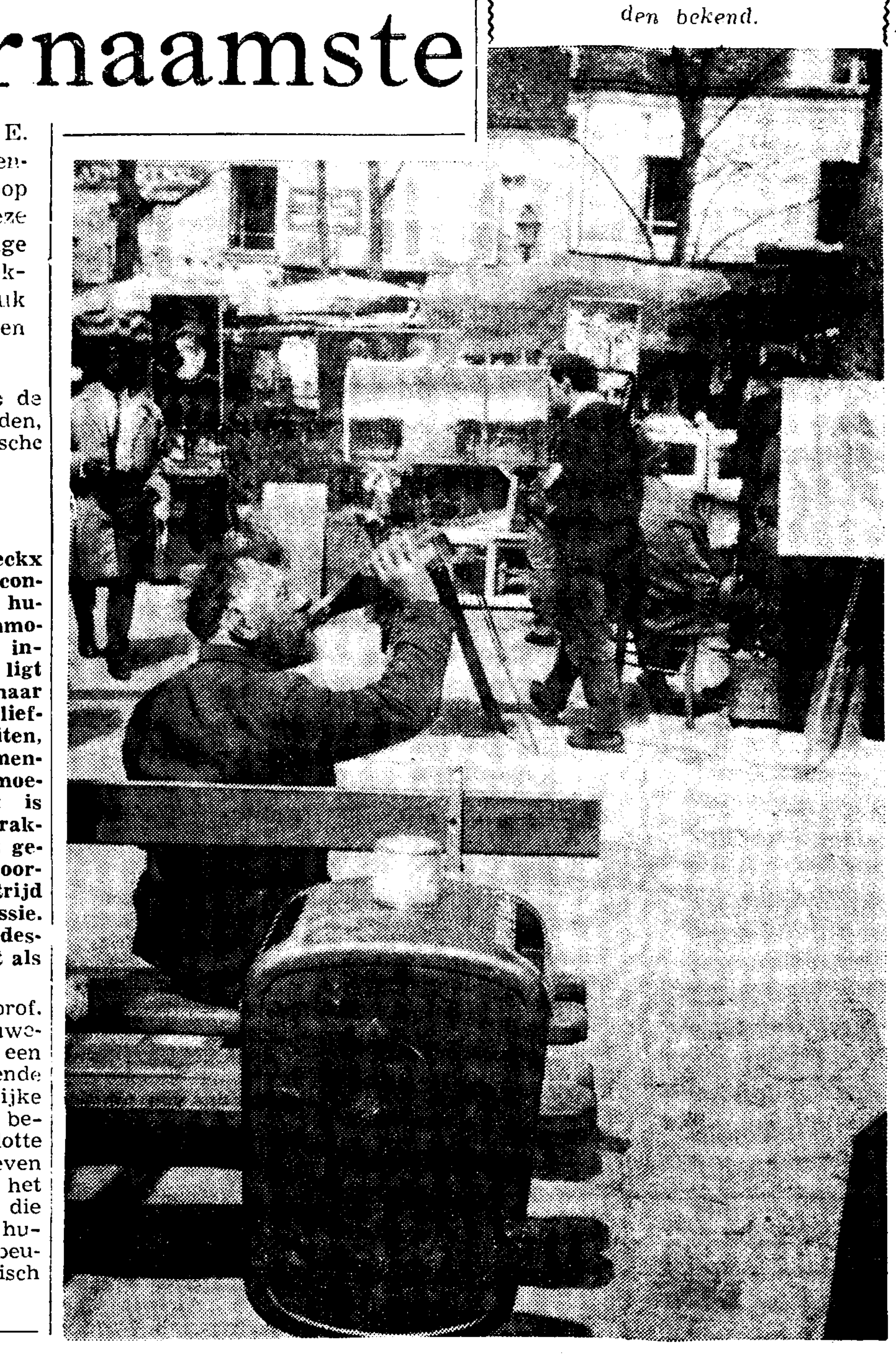
De mens moet zichzelf en de ander eerbiedigen, ook in zijn lichamelijkheid. De ethische norm komt dus ook in de beleving van de echtelijke liefde niet voort uit de biologische structuren, maar uit de menselijke persoon. De echtelijke liefde nu realiseert zich ook in het biologisch gebeuren, de liefde voor elkander, voor het nieuwe kind, voor de andere reeds bestaande kinderen en het gezin en tenslotte voor overige gemeenschappen, waartoe ieder mens behoort. Aan deze vier groepen is de vrije daad van de mens gebonden, niet aan het fatum van de biologische wetmatigheid.

Ongeoorloofd

Tenslotte ging prof. Schillebeeckx nog kort in op twee belangrijke consekwenties. De eerste is, dat het huwelijksproject op straffe van immoraliteit het willen van het kind insluit. De grond daarvan echter ligt niet in de biologische finaliteit, maar in de essentie van de echtelijke liefde. Dit hoeft echter niet in te sluiten, dat man en vrouw bij elke samenleving ook alle vier doeleinden moeten nastreven. Een tweede punt is echter: gezien het persoonlijk karakter van de ethische norm zal het gebruik van contraceptieven ongeoorloofd zijn. Dit gebruik zou in strijd zijn met oprechte liefdesexpressie. Contraceptieven spreken de liefdesbeleving als menselijke daad, niet als biologisch gebeuren, tegen.

In een slotwoord verwees prof. Schillebeeckx naar de echte huwelijksmoraal, die zich richt naar een offerbereidheid en zelfvergetende liefde. Zij weet dat de lichamelijke liefdesbeleving tenslotte een beperkte plaats inneemt. Tenslotte sprak prof. Schillebeeckx nog even over de zondigheid, die ook in het huwelijk een rol speelt, maar die dank zij de verheffing van het huwelijk tot sacrament, heel dit gebeuren toch niet van een optimistisch perspectief kan beroven.

In vele landen is het probleem van de rondtrekkende zwervers groter dan het lijkt. Nederland telt er twintigduizend. De Franse „clochard" is onder de naam zigeuner, ketellapper of welke naam dan ook, in de meeste landen bekend.

IERSE regering vastbesloten zwerversprobleem op te lossen

DUBLIN (UPI) — Het sociale geweten van Ierland is wakker geschud en een poging zal gedaan worden om een eeuwenoud overblijfsel uit de tijden der hongersnood, het probleem van de zwervers, te doen verdwijnen. **Op het ogenblik zijn er nog ongeveer zesduizend mensen in Ierland die geen vaste woon- of verblijfplaats hebben. Het probleem stamt uit het midden van de negentiende eeuw toen, na het mislukken van de aardappeloogst, ware volksstammen de Ierse wegen bevolkten op zoek naar voedsel.**

Mislukte oogst dreef hen er toe

Om dit probleem te bestrijden heeft de Ierse regering de blik gewend tot Europa. Men hoopte hier inspiratie voor een oplossing te vinden, doch vond slechts onverschilligheid. In de meeste Europese landen stelt men zich ermee tevreden de zwervers beperkingen op te leggen, zoals de verplicht gestelde identiteitskaart, beperking van bewegingsvrijheid, politie-onderzoek en jaarlijkse registratie.

De zwervers — of ze nu ketellappers, zigeuners of hoe dan ook worden genoemd — zijn groter in aantal dan algemeen wordt gedacht. In Frankrijk zijn er ongeveer zestigduizend, in Nederland twintigduizend, Finland heeft er tweeduizend, Engeland honderdduizend. Hongarije gaf zelfs als officieel cijfer tweehonderdduizend. De Verenigde Staten tellen op het ogenblik nog twee miljoen zwervers en ook Spanje, West-Duitsland, Portugal, Italië, België en Turkije hebben met het zwerversprobleem te kampen. Volgens de Ierse autoriteiten is in Nederland de kwestie het beste aangepakt. Men denke hier aan de speciale kampen, scholen en kerken.

De zigeuners en dergelijken staan in Ierland bekend als a-sociaal en vijanden der gemeenschap. Landeigenaren vinden hen een plaag. Plaatselijke pogingen van de overheid om kampen met scholen en kerken voor de zwervers in te richten zijn allen afgestuit op hevig verzet. De Ierse overheid is echter vastbesloten een eind te maken aan de problemen. „Dit kan alleen mogelijk gemaakt worden door openbare voorlichting", aldus een regeringswoordvoerder.

Interessante mengeling

De Ierse zwerver is een interessante mengeling van tegenstellingen. Zij vormen geen „staat in de staat". De zwerver is lid van een patriarchale gemeenschap. Het ouderlijk gezag is groot en het hoofd van de familie oefent een grote macht uit over vele, ver verwijderde familieleden. Sommigen beweren af te stammen van de Ierse pachters, die door de Engelsen van hun land werden beroofd, anderen zeggen af te stammen van de reizende koop- en handwerkslieden die eeuwen geleden door het land trokken. De mening, die echter het meeste opgeld doet is dat de hongersnood en de strenge Engelse wetten vele families tot zwervers hebben gemaakt.

De Ierse regering wil echter verder gaan dan alleen maar het oprichten van kampen, waar de bewoners nog gescheiden van de burgers leven. De zwervers moeten opgenomen worden in de maatschappij en dezelfde welvaart genieten als de leden van die maatschappij.

Maar wat denkt de zwerver hier zelf allemaal van?

„We zijn bereid samen te leven met de burgers als we een behoorlijke leefruimte krijgen", zo gaf er een desgevraagd ten antwoord. „In elk geval vóór de winter", voegde hij er na enig nadenken aan toe.

Actie voor huwelijk van prinses Beatrix

DEN HAAG — Het centraal oranjecomité van Nieuw-Ginneken heeft, vooruitlopend op de te verwachten adhesiebetuigingen, een adres aan de Tweede Kamer gestuurd, waarin wordt gevraagd de politieke discussies rond het huwelijk van prinses Beatrix op waardige wijze af te sluiten, ter symbolisering van vrede in de geest met Duitsland.

Dit adres is een antwoord van onverwachte zijde op de actie die momenteel door groepen Nederlandse intellectuelen en kunstenaars wordt gevoerd, om de Kamer te bewegen niet aan de totstandkoming van een goedkeuringswet op het huwelijk van de kroonprinses mee te werken.

Naar verwacht wordt zal de Tweede Kamer op 6 oktober een begin maken met de behandeling van de goedkeuringswet in de afdelingen. De week daarop zal het ontwerp waarschijnlijk in openbare vergadering worden behandeld.

—x—

● Dr Robert Williams, die er het eerst in slaagde de vitamine B-1 te isoleren en synthetisch te vervaardigen, is in de ouderdom van 79 jaar in zijn woning te Summit/New Jersey overleden. Dr Williams die in Nellore (India) was geboren woonde vele jaren op de Philippijnen, waar zijn strijd tegen de beri-beri na de tweede wereldoorlog werd bekroond. (AFP)

Culturele industrie

Vedettes der grote pers vinden plaats op moderne Olympus

IN de stroom van pocketuitgaven — die al meer en meer rijst — is het schier een toeval wanneer men een boek tegenkomt dat echt is aan te bevelen als iets heel bijzonders. Dat komt, meen ik, voornamelijk door de overvloed, waarin de blik op de eerste plaats blijft hangen aan vanouds bekende punten: herdrukken van bestsellers, vertrouwde auteursnamen, lievelingsonderwerpen. Maar soms trekt toch ook een verrassende titel met een onbekende schrijversnaam opeens de aandacht. **Zo verging het mij althans met de nieuwe Auda-pocketuitgave „De Culturele Industrie" van Edgar Morin.** De auteur bleek een Fransman te zijn die zich speciaal had toegelegd op de bestudering van de moderne communicatiemiddelen. Nu is hij, omtrent zijn vijfenveertigste jaar, met een samenvatting van de verworven inzichten gekomen.

Aula-pocket van bijzonder formaat

Het is een ongemeen boeiend boek geworden, waarin baanbrekende gedachten afwisselen met passages die soms wel eens de wenkbrauwen doen fronsen. De schrijver vervalt af en toe in herhalingen of in de zich snel uitbreidende, slechte gewoonte van ogenschijnlijk indrukwekkende, maar in feite rijkelijk onbenullige tirades vol hoogdravende termen. Zulk kaf moet mijn inziens dan maar op de koop toenemen, wanneer de rest daarvoor zo overdadig vergoeding biedt als dat hier het geval is. Want het is niet gering wat Morin allemaal overhoop haalt.

Afrekening

Meteen in zijn eerste hoofdstuk begint hij al aan een „afrekening" met de intellectuele kritiek en de kritiek der intellectuelen op de huidige massa-cultuur die zij afwijzen als een „infra-culturele hel". Voor de culturele intelligentsia betekent de term „twintigste eeuwse cultuur" — aldus Morin — de wereld van Mondriaan, Picasso, Stravinsky, Alban Berg, Musil, Proust of Joyce. Zelf denkt hij bij deze term veeleer aan de wereld van de televisie, de radio, de bioscoop, de strips, de pers, de chansons, het toerisme, de vakantie, de vrije tijd. Morin wil het debat nu bewust naar deze „begane grond" brengen. Hiervoor is het nodig eerst de zelfverzekerdheid van de intellectuele klasse aan het wankelen te brengen. De onderzoeker van de nieuwe massa-cultuur moet, volgens de schrijver, er op zijn eigen manier plezier aan hebben de bioscoop te bezoeken, een geldstuk in een jukebox te laten glijden, zich met gokautomaten te amuseren, de sportwedstrijden op radio en televisie te volgen, en de laatste schlagers te neuriën. Hij moet heel deze wereld kennen en zich daarin geen vreemde voelen. Misschien moet hij wel „tot het volk gaan' en zich daarvoor maar amuseren met het aanhoren van een Dalida.

Tussen twee haakjes: de term „massa-cultuur" reserveert Morin voor de overheersende industriële cultuur van het Westen. Met de term „industriële cultuur" geeft hij de gemeenschappelijke trekken aan van alle culturele systemen zowel van de staat als van particuliere ondernemingen, van het Westen en van het Oosten. Dit vooropgesteld, heeft Morin zich er in zijn studie toe beperkt uitsluitend aandacht te schenken aan de culturele processen die tot ontwikkeling zijn gekomen buiten de sfeer van alle bemoeienis van de staat, de godsdienst of de pedagogiek om, aanvankelijk onder de impuls van het kapitalisme en later zich ook uitbreidend in de systemen die op de staatscultuur berusten. In beide gevallen signaleert hij een concentratie in de cultuurindustrie, hoe verschillend overigens de culturele inhouden ook mogen zijn, en het samengaan van een bureaucratische concentratie met de technische concentratie. Die bureaucratische concentratie werkt nu voor de scheppende gedachte als een soort filter, die haar onderzoekt voordat ze wordt voorgelegd aan de hoogste beslissende instantie. Vervolgens komt het plan in handen van technici, die er weer op hun wijze mee omspringen.

Platgedrukt

In beide systemen wordt — aldus Morin — „het culturele gezag van de auteur van het chanson, van het artikel, van een uitzending, platgedrukt tussen de bureaucratische en de technische macht. Maar deze tendenz komt in botsing met een tegengestelde eis, voortkomende uit de natuur zelf van de culturele consumptie. Deze eist namelijk steeds een persoonlijk en een nieuw produkt. De cultuurindustrie moet derhalve doorlopend een fundamentele tegenstrijdigheid overwinnen tussen haar gebureaucratiseerde en gestandaardiseerde structuur en de oorspronkelijkheid, het individuele en het nieuwe van het produkt dat ze moet leveren. Het bestaan van deze tegenstelling stelt ons in staat te begrijpen, hoe in de film, het chanson, de journalistiek en de radio enerzijds zo'n sterke stereotype heerst, terwijl anderzijds in dezelfde gebieden toch ook een zone bestaat, waarin scheppende talenten werkzaam zijn binnen het raam van een gestandaardiseerd conformisme.

Zo is het te verklaren, dat grote kunstenaars als Bresson, Brassens, Faulkner en Welles soms door de geïndustrialiseerde cultuur verstikt worden, die echter tevens de talenten soms doet opbloeien. In zekere zin ontstaat het vroegere collectivisme in de artistieke arbeid opnieuw. Morin meent dat er een opvallende overeenkomst bestaat tussen de Homerische helden of de Ridders van de Ronde Tafel, bezongen door anonieme dichters, en de helden van de beeldromans die als feuilletons in de massapers verschijnen. Maar hierbij wordt thans voor de eerste maal in de geschiedenis de eenheid van de artistieke schepping doorbroken door de industriële werkverdeling, zoals reeds eerder de fabriek een einde heeft gemaakt aan het ambacht.

Stromingen

Het is binnen het bestek van een krantenartikel niet doenlijk alle facetten van Morins boek samen te vatten. We moeten ons beperken tot enkele punten, met een enkel voorbeeld. Eén van de hoofdpunten uit zijn betoog is dan, dat zich in de massa-cultuur twee tegengestelde stromingen voordoen, de ene van de verbeelding naar de werkelijkheid, en omgekeerd, van het werkelijke leven naar de verbeelding, de andere. Waar deze twee stromingen samenkomen, vinden — Morin neemt de formulering over van Hervey Raymond — de vedettes der grote pers hun plaats als de moderne goden van de Olympus. Daartoe behoren niet alleen de filmsterren, maar ook sportkampioenen, vorstelijke personen, playboys, ontdekkingsreizigers, beroemde kunstenaars, Picasso, Cocteau, Dali, Françoise Sagan, Prinses Margaret van Engeland en Brigitte Bardot, ex-koningin Soraya en Liz Taylor, ontmoeten elkaar op deze Olympus, tot aanzien gebracht door de voorpagina's van de kranten, op cocktailparties en recepties, op Capri, de Canarische eilanden en andere luxe oorden van vermaak.

De pers maakt deze „prominente figuren" tot VIPs. Gebeurtenissen zonder enig politiek belang worden verheven tot wereldhistorische feiten, zoals de liefdesgeschiedenissen van Soraya en prinses Margaret, huwelijken en echtscheidingen van Marilyn Monroe of Liz Taylor, bevallingen van Gina Lollobrigida, Farah Diba of koningin Elisabeth van Engeland. Deze nieuwe Olympus nu is in wezen het meest oorspronkelijke produkt van de jongste ontwikkeling der massa-media. En zelfs zijn leden van vorstenhuizen, playboys en sommige politici op hun beurt in omgekeerde richting verheven tot sterren van het witte doek. Zo werden Eisenhower en Kennedy, zogoed als Chroesjtsjof in de periode van de internationale ontspanning vertoond in de rol van beminnelijke huisvaders en liefhebbende echtgenoten die een toonbeeld zijn voor hun volk. Ook zij worden achtervolgd door de fotografen, de interviewers en de roddelaars wier vak het is uit de beroemde levens alle (ware of verzonnen) intimiteiten in de openbaarheid te brengen.

Deze kosmopolitische Olympus betekent tegelijkertijd de opkomst van een type van de moderne mens dat universeel begint te worden. De massa-cultuur dringt door in Azië en in Afrika en ontwikkelt daar dezelfde behoeften die al eerder zijn aangekweekt in de gebieden van het Westen. Edgar Morin — u ziet het — is bepaald geen cultuurpessimist, ook al laat hij vaak critische klanken horen. Hij is ervan overtuigd dat de toekomst nog ingrijpende veranderingen in het huidige cultuurbeeld zal meebrengen, maar hij wacht zich er wel voor enige verwachting uit te spreken, in welke richting deze veranderingen zullen gaan.

Morin heeft een balans opgemaakt en ontwikkelingslijnen aangewezen. Dat hij zich hiertoe heeft weten te beperken, maakt „De Culturele Industrie" des te boeiender en des te waardevoller.

HALBO C. KOOL

Soekarno in moeilijkheden

(Van een bijzondere medewerker)

WAT er verleden week precies in Djakarta heeft plaats gevonden is nog niet helemaal duidelijk; maar zo gaat het meestal met paleisrevoluties of pogingen daartoe. De juiste gang van zaken blijkt vak pas ettelijke dagen, soms pas na weken.

Uit de voorhands nog verwarde berichten echter schijnt men wel te mogen afleiden, dat de gebeurtenissen, die zich in en mogelijk rondom het paleis van president Soekarno hebben afgespeeld en zich misschien nog aan het afspelen zijn, verband houden met Soekarno's politiek ten aanzien van Maleisië.

Dat hoeft niemand te verwonderen, want juist met deze politiek heeft Soekarno zich waarschijnlijk het meest in de nesten gewerkt.

Nieuw staatsverband

Maleisië is een nog zeer jonge federatieve staat. Amper twee jaar oud. Officieel opgericht op 16 september 1963.

De kern van dit nieuwe staatsverband lag in een combinatie van de vroegere Maleise Federatie, die het zuidelijk deel van het schiereiland Malakka omvatte enerzijds en de stad Singapore, die buiten de Maleise Federatie was gebleven, anderzijds. Tussen deze twee deelgenoten waren onderhandelingen over een nieuw staatsverband al langer gaande; eerst in een later stadium van deze onderhandelingen werden de afzonderlijke Britse kroonkoloniën, die tesamen noord-Borneo vormen, erbij betrokken. Uiteindelijk traden ook deze tot het nieuwe staatsverband toe, dat dus tenslotte in grote lijnen uit drie componenten kwam te bestaan: zuidelijk Malakka, Singapore en noord-Borneo.

Die toevoeging van noord-Borneo leek een daad van politieke wispelturigheid; die wispelturigheid was echter meer schijn dan werkelijkheid. In werkelijkheid berustte de toevoeging van noord-Borneo aan de nieuwe staat Maleisië op deugdelijke gronden. Noord-Borneo moest het tegenwicht vormen tegen Singapore.

Singapore is namelijk een overwegend Chinese stad, die in de tijd toen de onderhandelingen over de oprichting van Maleisië werden geopend, werd bestuurd door de partij der conservatieve Chinezen, die met het communisme van Mao Tse Toeng niets te maken wilden hebben. Zij vreesden, dat wanneer Singapore op zichzelf bleef staan, Peking op de duur zoveel pressie op de meerderheid van de bevolking zou gaan oefenen, dat de stad uiteindelijk in communistische handen zou raken en een satelliet-staatje, een vooruit geschoven post, van rood China zou worden. Dáárom zochten zij aansluiting bij de Maleise Federatie.

De regering echter van de Maleise Federatie toonde zich op een dergelijke aansluiting niet bijster gebrand. Ook in haar gebied vormden de Chinezen een belangrijk element van de bevolking. Een minderheid weliswaar, maar een zeer grote minderheid. Samensmelting echter met het nagenoeg helemaal Chinese Singapore zou de balans doen omslaan. De Chinezen in de meerderheid en de oorspronkelijke bewoners van het gebied, de Maleiers, in de minderheid brengen. Daarmee zou het gevaar, dat de Chinese leiders van Singapore voor ogen stond, het gevaar uit Peking, niet worden bezworen doch integendeel mogelijk worden uitgebreid over heel zuidelijk Malakka.

Die overweging bracht de onderhandelingen aanvankelijk in een impasse en uit die impasse redde men zich door de uitnodiging tot toetreding aan noord-Borneo, dat vrijwel uitsluitend door Maleiers werd bewoond en waar de Chinezen maar een uiterst kleine minderheid vormden. Met noord-Borneo in het nieuwe staatsverband zou de schaal weer naar de Maleise kant doorslaan.

Soekarno's verzet

Volkomen begrijpelijk tekende president Soekarno heftig protest aan tegen deze beschikking over het lot van noord-Borneo.

Hij had er nooit een geheim van gemaakt, dat hij het als goed recht beschouwde te heersen over de hele Indonesische archipel met inbegrip van die paar kleine stukken als noord-Borneo en Portugees Timor, die niet tot het voormalige Nederlands Indië behoorden. Hij liet Portugal en Engeland voorlopig nog met rust, maar aan zijn voornemen om vroeg of laat die paar stukjes van „zijn" archipel aan Indonesië toe te voegen, bestond geen twijfel. Voor hem was de opneming van Borneo in het verband van een nieuw gevormde, tamelijk sterke buurstaat, die bovendien de duidelijke bescherming van Engeland genoot, een lelijke streep door de rekening. Hij moest daar tegen opkomen of hij wilde of niet; anders verloor hij zijn gezicht.

Bovendien ergerde het hem noord-Borneo te zien opgenomen in een staatsverband, waarin de Chinezen weliswaar geen meerderheid maar toch een zeer grote minderheid zouden vormen. In noord-Borneo betekenden de Chinezen niet veel; door de aansluiting echter bij Maleisië zou het Chinese element daar zo niet in omvang toenemen dan toch in rechtspositie worden versterkt.

Soekarno hield helemaal niet van de Chinezen. Hij voerde ten aanzien van hen een politiek, duidelijk gebaseerd op wantrouwen. Een politiek, die ervan uitging, dat iedere Chinees als puntje bij paaltje kwam, meer loyaal zou zijn jegens China dan jegens Indonesië. Dat kon hij niet hebben. Herhaaldelijk trad hij tegen de Chinezen op, soms met grof geweld. Reeds in 1959 leidde dit optreden tot een diplomatiek incident in optima forma. Het was mede dit wantrouwen tegen de Chinezen, dat zijn verzet tegen Maleisië opriep.

En tenslotte vond dit verzet nog een motief in de rol, die Soekarno zichzelf in Indonesië toedacht in het gebied van zuidoost-Azië. De rol van het leiderschap over alle Maleiers, onverschillig of zij ooit tot het Nederlandse koninkrijk hadden behoord of niet. Ook die aspiratie werd door de vorming van Maleisië doorkruist.

Maleisië zou wel geen grote en sterke staat worden. Geen staat, waar Soekarno enige inbreuk op zijn leiderschap van hoefde te duchten maar met Engeland achter zich en met Britse officieren als drilmeesters van zijn leger zou het Zuidoostaziatische aangelegenheden toch wel eens een grotere zeggenschap kunnen verwerven dan Soekarno aangenaam was.

Dit waren de overwegingen, die Soekarno brachten tot zijn politiek van „confrontatie" tegen Maleisië.

Handel wil

(Vervolg van pagina 1)

medewerking toegezegd. Op Curaçao bestaat echter de grote moeilijkheid dat volgens de comptabiliteitsregelen indien de overheid samenwerkt met particuliere organisaties, laatstgenoemde twintig procent uit eigen fondsen moeten bijdragen. Indien de totale begroting vier honderd duizend gulden bedraagt voor toerisme (voor 1966 625.198 gulden) dan dienen de Kamer en de Vereniging tachtig duizend gulden op te brengen, hetgeen een bijzonder aanzienlijk bedrag is.

Beide instanties zijn niet bereid dit bedrag te betalen, daar er geen garantie van voldoende autonomie tegenover staat. De beslissingen berusten toch bij het bc, hetgeen vaak vertraging ten gevolge heeft, omdat het college reeds zwaar belast is. Dit bezwaar is aan de praktijk ontleend toen indertijd op Curaçao een Toeristen Adviescommissie werkte, die goede arbeid verrichte, met voorstellen kwam, maar die niet werden behandeld omdat de desbetreffende gedeputeerde geen tijd had. De handel wil voor dit bedrag een stevige vinger in de pap, aldus de woordvoerder van de Vereniging, die zei dat het bestuurscollge hiermee geen macht verliest, maar een grotere reikwijdte krijgt.

Ook anderen

De woordvoerder zei dat men ook op Curaçao van de filosofie moet afstappen dat ambtenaren slechts kunnen regeren, evenals dat het geval is geweest op bijvoorbeeld Puerto Rico, waar 46 procent van de gelden van de begroting beheerd wordt door authorities.

Toch zijn de Kamer en de Vereniging voor de oprichting van een dergelijke Tourist Development Board. Als er maar vast gewerkt wordt, aldus de Vereniging-woordvoerder, die zei dat de Vereniging als geste een bedrag van vijf honderd gulden had beschikbaar gesteld.

Albanie boycot bezoek Paus

NEW YORK (RTR) — Albanie, dat naar men aanneemt de opvattingen van communistisch China pleegt uit te dragen, heeft de bijeenkomst van de algemene vergadering van de VN, waarop paus Paulus sprak, geboycot. Alle andere landenleden van de volkerenorganisatie waren vertegenwoordigd, de Sovjet-Unie, de Ver Staten, Engeland en Frankrijk door hun ministers van buitenlandse zaken.

Patroonsfeest welpen met buitendag gevierd

BALASHI. — Alle welpenhorden van Aruba met ruim tweehonderd welpen waren gisteren te Balashi bijeen voor de viering van hun patroondag. De dag stond in het teken van „Sint Fransiscus en de dieren".

Een van de opdrachten was het zoeken van de dieren, welke de heilige was kwijtgeraakt. De jongens gingen geheel op in dit spel en er heerste een uitstekende stemming. Plannen bestaan om dit feest jaarlijks te vieren. De leiding berustte bij de ADC's Yvonne Spellen en Lilian Heronimo, die mejuffrouw Nina Schwengel in deze functie zijn opgevolgd. De dag werd geopend met een gezamenlijke mis, opgedragen door de districtsaalmoezenier pater Van Veen. De drankjes waren ter beschikking gesteld door de Victoria Bottling Company, terwijl ook Spritzer en Fuhrmann en enige prijzen beschikbaar stelde.

Op de Kristalberg werd in het afgelopen weekeinde onder leiding van ADC Herman Somers een trainingsweekeinde voor ongeveer vijfentwintig verkenners gehouden. Alle troepen waren vertegenwoordigd. Aalmoezenier pater B. Kunze droeg de mis op. Er heerst ook hier een uitstekende stemming en er bestond gelegenheid genoeg zich verder te bekwamen in het spel van Verkennen.

Vier ere-leden bij Vereniging Suriname

SAN NICOLAS — In Club Suriname is zondagmorgen een buitengewone algemene ledenvergadering van de Vreniging Suriname gehouden. Met algemene stemmen werden vier personen, die binnenkort naar hun geboorteland terugkeren en zich verdienstelijk maakten voor de vereniging, tot ereleden benoemd. Het zijn de heren Max Lashley, die tot voor kort waarnemend voorzitter was (zijn broer is voorzitter van club JPF op Curacao), N. Naloop, Richard Abendanon en Jan Smits.

Film voor jeugd

ORANJESTAD — De filmdienst van het eilandgebied Aruba geeft in de komende maand voor de jeugd de volgende filmvoorstellingen: vrijdag 8 oktober te Noord, vrijdag 15 okt. in de Commandeursbaaiclub te Savaneta, donderdag 28 okt. in jeugdcentrum te Tanki Leendert en vrijdag 29 okt. te Oranjestad. De voorstellingen beginnen voortaan om zeven uur. Er zal een gevarieerd programma worden vertoond met tot besluit de avonturenfilm „Hi neighbour" met de „famous kids" met hun eigen gebouwde brandweerauto.

RCA sub-kampioen in reserve-klasse

ORANJESTAD — In het afgelopen weekeinde werden slechts enige wedstrijden van de AVB-competitie gespeeld. In de reserve-klasse I behaalde RCA II het sub-kampioenschap door Estrella II met 3-2 te verslaan. In deze klasse is Aruba Juniors II kampioen. Beide ploegen zullen tegen de kampioen en subkampioen van de reserve-klasse II een volle competitie van twee ronden spelen voor het kampioenschap en sub-kampioenschap van de reserveklasse. In de A-klasse slaagde Juventud Millionarios er ook ditmaal niet in een overwinning te behalen, men verloor met 3-0 van Brazil Jrs. In de B-klasse behaalde Real Matividri 'n 2-1 overwinning op Britania.

Beursberichten

AMSTERDAM (ANP) — Philips, Unilever en Kon. Olie waren vandaag opnieuw vriendelijker, AKU lager, Hoogovens en KLM weinig veranderd. Cultures verwaarloosd, Scheepvaarten licht verdeeld, Staatsfondsen gemakkelijker. Kon. Ned. Papierfabriek gevraagd door gunstig bedrijfsnieuws.

NEW YORK (RTR) — De handel op de New Yorkse effectenbeurs werd maandag opnieuw beheerst door consoliderende krachten. Dit had tot gevolg dat de koersveranderingen over het algemeen binnen nauwe grenzen bleven. Van de tot reactie neigende stemming van de vorige week was geen sprake meer. De omzet vertoonde een daling. Van gunstige invloed op de handel waren onder meer de verwachting dat tegen het einde van het jaar een flink aantal extra dividenden bekendgemaakt zal worden en dat de autoproduktie in oktober groter zal zijn dan ooit in die maand het geval is geweest. Ook de toeneming van de Britse monetaire reserves vormde een positieve factor. Tot voorzichtigheid maanden echter onder meer de gebeurtenissen in India en Pakistan en de minder sterke toeneming van de orderontvangst van het Amerikaanse bedrijfsleven en van de afbetalingsschuld in de Verenigde Staten. Het aantal verhandelde fondsen bedroeg 1388. Hiervan sloten er 673 hoger, 454 lager en 261 onveranderd. De aandelenomzet bedroeg 5.590.000, de obligatieomzet 11.540.000 dollar. Het Dow Jones-gemiddelde voor de industriele fondsen sloot op 930.86.

Groetenprogramma

ORANJESTAD — Radio Kelkboom zendt zaterdagmiddag om half zes een groetenprogramma uit Nederland, dat door mejuffrouw Stella Priest werd opgenomen. In dit programma komen de groeten van Robert Martina, Frank Eduardo, Mario Sofia, Richard Wilson, Gregori Pieters, Johnny Meyer, Angelina Merendia en Alicia Peterson. Een herhaling vindt de volgende week donderdagmiddag om half twee plaats

Los Celis verslaat Arubaanse selectie

ORANJESTAD — De Arubaanse baseballselectie van de little league, welke in het afgelopen weekeinde met de basketballselectie naar Venezuela ging, heeft beide wedstrijden tegen het Venezolaanse team Los Celis verloren met 3-4 en 0-12. De Arubaanse selectie heeft geprotesteerd omdat in het Venezolaanse team spelers van de Junior-selectie stonden.

BERLINSKI-PLOEG LEIDT KEGELEN

ORANJESTAD — De uitslagen van de wedstrijden voor de Tivoli-kegelcompetitie zijn: Aldo — Amstel dare devils 3-1, hoogste score Walter Arends van Aldo 233 en Mai Arends van Amstel 223; Texas — Pif-Paf 4-0, hoogste score Calais Croes (Texas) 195 en Albert Arends (Pif-Paf) 189; Texas — Mathusalem 3-1, hoogste score Calais Croes (Texas) 174 en Elio Heronimo (Mathusalem) 212.

De stand in de competitie is nu:

	gew.	verl.
Leo Berlinski Jewellers	4	0
Texas	7	1
Aldo	3	1
Mathusalem	5	3
Seven Up	4	4
Amstel	1	3
Elmar	0	4
Pif-Paf	0	8

Aanklachten over en weer bij IOWUA

SAN NICOLAS — De IOWUA-voorzitter F. L. Maduro en secretaris-generaal Leoncio Albus werden gisteren door de recherche gehoord in verband met de aanklacht terzake belediging, welke door de heren Elio Pellegrim en Henk Reeberg tegen de IOWUA werd ingediend. De voorzitter en de secretaris hebben op hun beurt namens de IOWUA gistermiddag een klacht wegens verduistering ingediend tegen de heren Pellegrim en Reeberg.

ARUBA Agenda

Kantoor ARUBA: Havenstr. 7. Tel. 1233.
Na kantooruren: telef. 2950 — 1639

Bioscopen — Oranjestad: De Veer: 8.30 To kill a mockingbird - 18 jaar; Rialto: 8.00 Mi vida es una cancion - 18 jaar; Santa Cruz: Aurora: 8.00 80.000 Suspects - 18 jaar; San Nicolas: Principal: 8.00 The wild and the willing .. 18 jaar; Savaneta: 8.00 Plantage Tamarinde - 18 jaar.
Botica's - Oranjestad: Aruba tel. 1080; San Nicolas: San Lucas tel. 5119.
Wit Gele Kruis - Oranjestad - Zr. Ewalda; Paradera; Zr. Felicitas; San Nicolas: Zr. Perpetua; San Pedro Hospitaal tel. 2200.

Na basketballtrip: TWEE SPEELSTERS IN HOSPITAAL

BEATRIXLUCHTHAVEN — Bij aankomst van het vliegtuig uit Venezuela met aan boord de basketbalselecties van de Arubaanse dames en heren werden de speelsters Helouise Lieo A Tjam (Valliant) en Brisca Monart (Aruba Juniors), die daarvan deel uitmaakten, per ambulance naar het hospitaal overgebracht. Zij hadden spierkrampen gekregen en konden niet lopen. Zij worden nog in het hospitaal verpleegd.

De Arubaanse dames- en herenselecties speelden tegen de ploeg van Carabobo en Valencia. Zaterdagavond versloeg de Venezolaanse selectie de Arubaanse heren met 94-46, terwijl de dames met 25 37 eveneens een nederlaag leden. De volgende dag verloren de Arubaanse dames wederom, ditmaal met 24-35. De heren gingen met 62-86 ten onder tegen de Venezolanen. Door de heer Servia Antonio van Plymouth werden besprekingen gevoerd om een ploeg van Carabobo naar Aruba te brengen, terwijl Plymouth dan enige wedstrijden in Valencia kan gaan spelen.

● *Een scene uit l'Elisir d'Amore van Gaetano Donizetti.*

POPPENTHEATER OP CURACAO

WILLEMSTAD — Zondagavond ariveerden vier marionettenspelers op Curacao, Thomas en Nettie Brugmans van het Nederlands Marionettentheater en Henk en Ans Boerwinkel die een eigen theater hebben, maar met voornoemde leden van het Nederlands Marionettentheater van vandaag tot half december een tournee zullen maken door de Nederlandse Antillen, Suriname, Venezuela en Trinidad.

Vanochtend gaf het gezelschap, dat door de Sticusa is uitgezonden, in het recreatiecentrum te Negropont de eerste van de vijftien jeugdvoorstellingen die voor een deel ook op het platteland gegeven worden. De jeugdvoorstellingen worden onder auspiciën van het comité jeugdconcerten van het bureau van cultuur en opvoeding gehouden. Vrijdag- en zaterdagavond geeft het gezelschap voorstellingen voor volwassen publiek, eveneens in het recreatiecentrum te Negropont. Deze voorstellingen zijn onder auspiciën van de VGKS en de Curacaose kunstkring.

Oudste

Het Nederlands Marionettentheater, dat het oudste Nederlandse marionettengezelschap is, werd in 1923 door Bert Brugman opgericht. Na twintig jaar met draadpoppen te hebben gewerkt, ontwikkelde Bert Brugman een nieuwe bewegingssysteem, waarop hij een octrooi kreeg, nl dat van de staafmarionetten, waarin de voordelen van de draadmarionetten en de handpoppen verenigd zijn. In oktober 1964 gaf Bert Brugman de leiding van het theater over aan zijn vier zoons die van jongsafaan in de wereld van het marionettenspel zijn opgegroeid. Als officiële erkenning van zijn levenswerk werd Bert Brugman verheven tot ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Opera's

Het momenteel uit twee groepen bestaande gezelschap dat per jaar ruim driehonderd stukken opvoert, beschikt over vijfhonderd zelfvervaardigde poppen en een groot aantal decors die voor een groot deel zijn gemaakt door Karel Bruckhan en Niels Hamel (de broer van Maxim Hamel). Dertien opera's staan op het repertoire van het gezelschap. De poppen bewegen en dansen op van een taperecorder afkomstige operamuziek, waaraan een inleidende tekst, gesproken door een der spelers voorafgaat.

Op het programma voor vrijdagen zaterdagavond staan l'Elisi d'amore (de liefdesdrank) van Gaetano Donizetti en Rigoletto van Giuseppe Verdi, met o.a. Maria Callas in de bezetting. Voor de lagereschoolkinderen geeft het marionettentheater een speciale kindervoorstelling: de Toverviool. Het gezelschap dat in Nederland een grote bekendheid geniet en een uitstekende pers gekregen heeft in de loop der jaren, trad verschillende malen in het buitenland op, in Indonesië, Zwitserland en België.

ROMEIJN GAAT OP CURACAO WERKEN

BALASHI — Aan het eind dezer maand gaat ir A. A. Romeijn, werkzaam bij het Water en Energiebedrijf Aruba voor goed verlaten. De heer Romeijn, die drie jaar op Aruba werkzaam was, heeft met het eilandgebied Rruba geen overeenstemming over verlenging van zijn contract kunnen krijgen.

Hem bereikte een aanbieding van de Dienst Water en Energieproductie op Curacao, waar ir Romeijn, nadat hij enige maanden met verlof is geweest, begin volgend jaar op gunstiger voorwaarden zal gaan werken. Ir Romeijn kreeg als eerste taak bij het WEB op Aruba het toezicht houden op de uitbreidingen door Westinghouse, daarna werd hij hoofd van de stoomafdeling. Tijdens afwezigheid van bedrijfsingenieur A. Pieper nam hij diens functie waar, terwijl hij bij afwezigheid van het diensthoofd, ir J. Beck, als waarnemend diensthoofd optrad.

Twee gewonden en ruim zes mille blikschade

ORANJESTAD — Op het kruispunt Adriaan Lacle-boulevard-Wilhelminastraat te Oranjestad verleende de bestuurder van een personenwagen gistermorgen om negen uur geen voorrang aan de bestuurder van een pickup. De betuurder van de pickup werd in het hospitaal opgenomen met een hersenschudding. De materiele schade bedraagt drieduizend gulden.

Omstreeks half twee verleende de bestuurder van een personenwagen op het kruispunt van Leeuwenhoekstraat-Dominicanessenstraat in Oranjestad evenmin geen voorrang aan een andere personenwagen. Met een daverende klap vlogen de auto's tegen elkaar op. De bestuurster van de aangereden wagen werd met een hersenschudding in het hospitaal opgenomen. De materiele schade bedraagt zesendertig duizend gulden.

Op de hoofdverkeersweg ter hoogte van Cura Cabai haalde de bestuurder van een wagen in, toen een andere wagen linksaf sloeg. Er deden zich geen persoonlijke ongelukken voor. De schade was driehonderd gulden.

Geslaagd in Nederland

ORANJESTAD — De familie M. Tje-A-Kwoei uit Oranjestad ontving bericht, dat hun zoon Erwin aan de Gerardus Kweekschool te Dongen slaagde voor zijn hoofdakte-examen. Hij is een oud-leerling van het Dominicuscollege en keert vrijdag naar Aruba terug.

Benoemingen bij Lago

SEROE COLORADO — Met ingang van 1 oktober werd de heer J. W. Hodgson van Lago's Plant protection division benoemd tot veiligheidsadviseur. Bij het Comptrollers department werd de heer H. I. Fradl bevorderd tot systems and programing analyst, waardoor hij tot de staf van het bedrijf gaat behoren.

Min. Petronia wil aantal rijksbeurzen verhoogd zien

(Van de redactie Aruba)

ORANJESTAD. — Minister E. O. Petronia zal medio oktober voor ongeveer twee of drie weken op dienstreis gaan naar Nederland, waar hij onder meer overleg zal plegen over verhoging van het aantal rijksbeurzen. Dit deelde hij gistermiddag mee tijdens een persconferentie op Aruba.

Sedert 1950 geeft het rijk zes studiebeurzen. De minister is van mening, dat dit aantal zeer klein is, als men de ontwikkeling van het middelbaar onderwijs op de Nederlandse Antillen bekijkt. Het aantal afgestudeerden van deze tak van onderwijs is zeer gegroeid en dus ook het aantal gegadigden voor een beurs. De minister bracht ook de kwestie der landsbeurzen ter sprake. Hij wees er in dit verband op, dat men zal trachten misverstanden te voorkomen bij het verlenen van deze beurzen door coördinatie tussen land en eilandgebied. Tijdens zijn verblijf in Nederland zal de minister ook overleg plegen in verband met de andere departementen, welke hij beheert.

Eerste dierendag KVH groot succes

ORANJESTAD — Het Korps Voor Hulpverlening (KVH) organiseerde afgelopen zondag voor de eerste maal op Aruba een Dierendag. Dit initiatief is een groot succes geworden. Ruim driehonderd personen woonde de dierenwedstrijd bij, welke op het RCA-veld werd gehouden. Papegaaien, poezen, duiven, konijnen, hazen, geiten en twintig honden namen er aan deel.

De uitslagen waren als volgt: tweepotige dieren: 1. parkiet Bea van Yvonne Tromp en 2. duif Sneeuwwitje van Efraim Tromp; vierpotige dieren (geen honden): 1e prijs Tim de Haas van mevrouw Maria Orman en 2. Angora-poes Miesje van Regina Pourier; honden: 1. Sultan van mevrouw Hasham en 2e. Pukkie van Cordiano Rozenberg. Troostprijzen werden uitgereikt aan de papegaai Lorita (Carolyn Luidens), duif Rabo Preto (Rafael Luidens) de papegaai Lora (Hubert Giel), de parkiet Kiki (Cecilia Spencer) en voorts aan de honden: Whitey (Marjorie Luidens), Lassie (Eric Flannegin), Bobby (Janny Hoevertsz), Doggie (Ronny Lacle), Taxi (Ronny Lacle) en Terry (Martha Lacle). Bij de prijsuitreiking sprak de voorzitter van het KVH, de heer C. D. Janga, woorden van dank tot de deelnmers, de lokale handel, welke prijzen beschikbaar stelde en aan RCA voor het gebruik van het terrein. Plannen bestaan om volgend jaar Dierendag op nog grootsere wijze te vieren, waarbij ondermeer gedacht wordt aan een optocht van dieren door Oranjestad, voordat men de prijzen uitreikt.

Ruim drie ton op Begroting

Gelekoortsmug nog groot probleem

WILLEMSTAD. — Het bedrag, dat uitgetrokken is in de begroting 1966 van Curaçao ter bestrijding van de gele-koortsmug is aanzienlijk verhoogd in vergelijking tot de begroting van 1965: van 221.434 gulden tot 314.410 gulden.

Hoewel tot 1962 gedacht werd, dat de campagne tegen de gele-koortsmug, welke in 1961 werd begonnen, spoedig beëindigd zou worden, nam in eerstgenoemd jaar de infestatie toe. De gebruikelijke bestrijdingsmiddelen bleven zonder succes tot bleek dat de gele-koortsmug resistent was tegen het tot dan toe gebruikte dieldrine. Daar de kosten van de nieuwste (en goede) bestrijdingsmiddelen te hoog waren, kon men hiervan niet in voldoende hoeveelheid gebruik maken, waarna besloten werd voorlopig de bestrijding te beperken tot het opruimen van de potentiële broedplaatsen. Het succes hiervan was matig.

Weliswaar is Curaçao al meer dan vijftig jaar bespaard gebleven voor gele-koortsmug-epidemieën, maar door de aanwezigheid van de gelekoortsmug blijft deze ziekte als een zwaard van Damocles boven ons hoofd hangen. Bovendien trad gedurende 1964 een vrij uitgebreide denge-epidemie op, mogelijk gemaakt door dezelfde Aedesmug, aldus de memorie van toelichting.

Voorts wordt in de memorie van toelichting gewezen op de uitgebreide actie, welke in 1964 werd gehouden in de Verenigde Staten, waardoor het te verwachten is, dat scherpere quarantaine-maatregelen van kracht zullen worden. Dit zou bijzonder onaangename gevolgen kunnen hebben voor de economie van Curaçao in verband met het toerisme, aldus de memorie van toelichting. Daardoor is het bestuurscollege van mening, dat althans voorlopig de nodige kosten voor een zeer belangrijk deel op deze begroting moeten paraisseren.

DE VERGISSIN[G]

Het ingezonden stuk van de heer J. Hilgers maakte ongetwijfeld indruk, maar indien hij aanspraak wil maken op een inzicht van onze koloniale periode, moet ik tot mijn spijt vaststellen dat zijn litteratuur beperkt bleef tot de vaderlandse geschiedenisboekjes.

Achmed Soekarno heeft n.m. nooit tijdens het Nederlandse bewind op Nieuw Guinea gezeten. Pardon, Irian Barat! Het kamp voor de politieke gevangenen was gelegen in het plaatsje Tanah-merah aan de bovendigoel, waar o.a. dr Hatta en Soetan Sjahrir vanaf 1935 tot aan de oorlog hun verblijf hadden. Aldus de gegevens van dr L. de Jong, directeur van het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie, die een zeer nuchter oordeel geeft over de stand van zaken in die tijd.

Tanah-merah was zeker geen herstellingsoord, maar met de malaria en het ongedierte viel het best mee (een broer van mij heeft er na de oorlog als arts drie jaar gezeten). Het kamp was overigens het resultaat van het stugge bewind der Nederlanders, die geen ruimte liet voor Indonesische heethoofden. Maar zouden Engeland, Frankrijk en Portugal ook niet van dergelijke kampen in hun kolonieën hebben gehad?

Boeng Karno werd voor de eerste maal gearresteerd tegen het einde van 1929 en na een sensationeel proces verbannen naar het eiland Timor. Tijdens dit proces werden zijn belangen waargenomen door Indonesische advocaten. Na twee jaar werd hij vrijgelaten en in 1933 opnieuw gearresteerd, waarna hij getransporteerd werd naar Benkoelen aan de westkust van Sumatra. Hier werd hij in '42 bevrijd door zijn Japanse vrienden. De vlammende ontboezeming van de heer Hofland geeft geen enkele aanleiding om Soekarno als een goede leerling van de Hollanders te beschouwen. Zijn z.g. anti-Nederlandse houding is stomweg een dekmantel om de chaos van Indonesië te verdoezelen. Met hetzelfde gemak is hij nu ook anti-Amerikaans en anti-Engels. De opzienbarende droom die de jonge Soekarno heeft gehad tijdens zijn gevangenschap, geeft een duidelijker beeld van zijn karakter. Hierin zag hij zichzelf als de leider van een Groot-Aziatisch Rijk, waarbij niet alleen Indonesië was begrepen, maar ook het Maleisische schiereiland en de Philippijnen. Hij heeft trouwens niet zo veel redenen als de anderen om Nederland te haten, want volgens een voormalige inspecteur van politie heeft deze Soekarno in zijn gevangenschap een leven gehad als een luis op een zeer hoofd.

De man, die nog steeds als een God wordt aanbeden door de gewone en eenvoudige bevolking, heeft mijns inziens sinds '49 voldoende kansen gehad om „iets groots te verrichten" (om historische woorden aan te halen). Maar zijn machtswellust kende geen grenzen en zonder met de ogen te knipperen, [le]idde hij zijn volk naar de afgrond [van] bittere armoede en ongeloo[felijke] chaos. Dát is zijn onvergefelijke daad.

Onze koloniale historie kent zwarte bladzijden. Maar in het boek van onze overheersing over [In]sulinde komt één ding duidelijk [naar] voren. Wat de Hollanders sinds [de] eeuwwisseling in het vroegere [Indië] hebben gedaan is een onweerlegbaar feit van ontzaggelijke [voor]uitgang en welvarendheid. De[...] de generaal Van Heutz, die meedogenloos Atjeh pacificeerde, ga[f la]ter als gouverneur-generaal hi[er] een uitstekend voorbeeld. En [...] enkele koloniserende natie kon deze progressiviteit tippen. In [dit] verband is het interessant om [het] boek te lezen van James Miche[ner] „Return to Paradise". Deze Am[eri]kaan die weet waar hij over pr[aat] stelt Nederland boven aan de [lijst] van vroegere koloniserende volk[en].

Gematigde politici, zoals Hatta [en] Sjahrir, hebben ondanks hun [ver]blijf in Tanah-merah geen ha[at]gevoelens tegen de Hollanders m[...]. De tijd en de wijsheid van deze [...] mannen heelt alle wonden. Van[daar] ook dat ze door Soekarno op [een] zijspoor zijn gezet.

De president haat de Holla[nders] in die mate dat hij nog steeds in [be]sloten kring Hollands spreekt en [in zijn] pompeuze studeerkamer vol [...] met Nederlandse boeken en ku[nst]werken. Het tactische gebruik [van] niet bestaande haat, waarmee hij [zijn] volk misleid heeft, wijst op een [an]dere figuur in de historie. En d[aarin] is hij een uitstekend leerling [van] Adolf Hitler!

J. C. BIJKE[...]

Nieuwe eenheid van WEB draaide proef

BALASHI — Van de vertegenwoordigers van Aqua Chem vernemen wij dat de nieuwe eenheid van de waterfabriek al proef gedraaid heeft. Op Aruba wordt reeds water gedronken dat door deze nieuwe eenheid werd geproduceerd. Bij het proef draaien werd de capaciteit van drieduizend kubieke meter gehaald. Men is thans doende met het afstellen en het bijregelen van de eenheid. Verwacht wordt, dat men binnen zeer korte tijd officieel zal kunnen proef draaien.

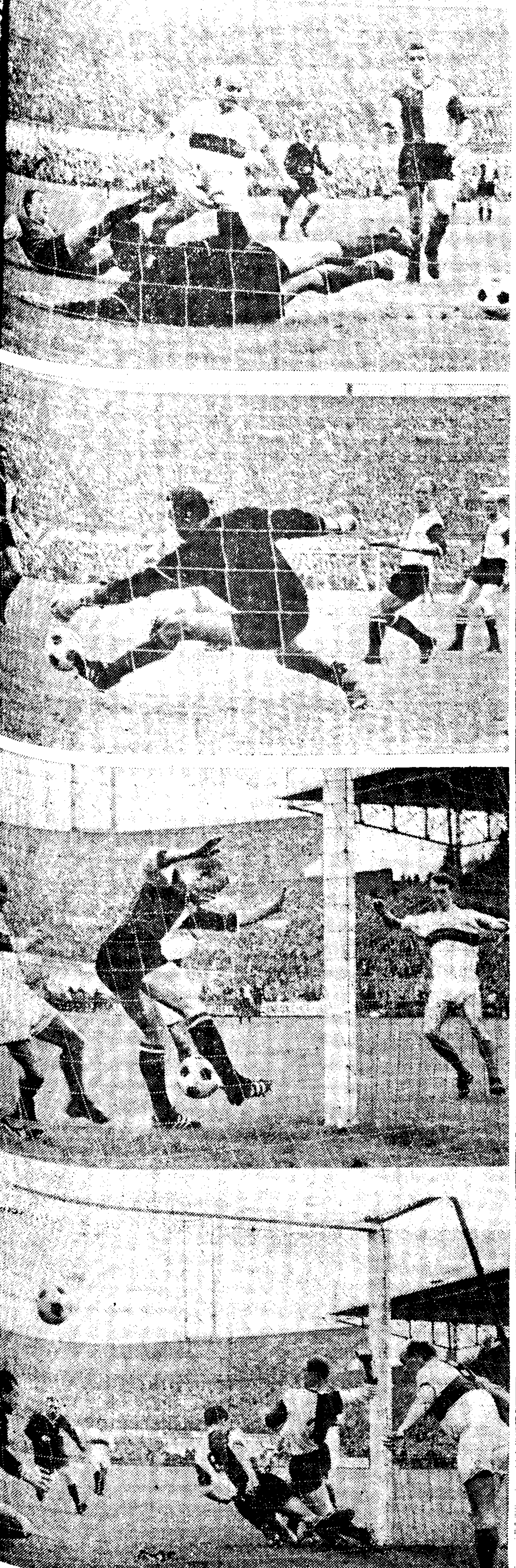

BEURS VAN AMSTERDAM

				VD Grinten ..	878
				Indola	50.00
Ned 4¼ '59 ..	89 3/4	Scheveningen	170	Thom Dr	450
Ned. 3 '47	79 5/8	KNSM	120 7/8	Interunie	190.00
BNG 4½	90 1/2	V. Ommeren	226	V. Swaay	303
BNG 5¼	96 1/2	Scheepv.	150	De Vries	114
N. Ant. 4½ '59	92 1/2	Robeco	226.00	Berkel Pat	227
N. Ant. '60 5 ..	89	HBU	227 1/2	Fokker	235
NHM	268 1/2	Ngombezi	89 3/4	N. Ant. '62 4½	89 5/8
Adam Rub ..	104 1/4	Brocades	832	Scholten Fox .	460
HVA	132 3/4	Cur. HM	175 1/2	Goldmines	666.00
AKU	438 3/4	Excelsior	149 1/2	Bredero Bouw	517
Bergh	238	Heineken	447	Udenhout	175 1/4
Calve	933	Papier	278	Elmar	132
Gelder	118	Ketjen	830	Nat. Ned.	595
Hoogovens	503	Overzeegas ..	88.50	Sur. Brouwerij	—
Mueller	336 1/2	Rott. Droogd.	228 1/2	**ANP Indices**	
Philips	118.60	Stokvis	186 1/2	Intern. Conc.	521.7
Unilever	135.60	VMF	149	Industrie	323.5
Wilton	175	Zwanenberg ...	—	Scheepv.	141.4
Billiton	401	Ant. Brouw. ..	—	Banken	190.9
Kon. Olie	146.20	Ant. Verf	85	Handel	164.7
KLM	224.00	Nefo	—	Algemeen	365.3

BEURS VAN NEW YORK

				Philips	55 7/8
Al Co.	67 1/8	Dupont	240 1/8	Rep. Steel	41 7/8
Amerade	78 5/8	Western	36 1/8	Reynolds	44 1/4
Am T and T ..	67 1/4	Ford	56 5/8	Royal Dutch ...	42 1/8
Anaconda	73 1/8	Gen. Elec.	115 3/4	Sears Robuck	64 1/4
Bethlehem	37 7/8	Gen. Motors ..	105 3/8	Shell Oil	67
Boeing	102 1/2	IBM	509 1/4	Sperry Rand ..	15
Brit Am Oil ..	27 7/8	Int. Nickel ...	91 5/8	Stand Cal	76 3/8
Can. Pac.	62 3/4	Jones	66 1/2	Stand NJ	79
Cat Pil	45 3/4	KLM	66 1/2	Tex Instr.	138 1/8
Chrysler	52 3/8	Monsanto	83 1/8	20th Cen. Fox	27 1/2
Col Gas	30 1/2	Nat. Cash	74 3/4	US Steel	49 1/8
Consol. El. Ind	34 1/8	NY Cen.	58 3/4	Westingh.	56 3/4
Douglas	55 1/4	Olin Math. ..	54 7/8	Dow Jones	930.86

Amsterdam: DWS — Feijenoord. Het eerste DWS-doelpunt in vier etappes. Geurtsen waagt een poging, maar het schot wordt door Pieters Graafland gekeerd. Dan lost Vonhoff een schot ... Romeyn kan de bal van Vonhoff op de doellijn tegenhouden, waarna het leder teruggaat in de richting van Rensenbrink, die de bal over Haak en Romeyn heen het doel in kogelt. Het gespikkelde monster is ongrijpbaar voor Pieters Graafland. Vonhoff staat rechts in het doel.

Sterk Veendam geeft Mahuma geen kans 4-0

MAHUMA'S DEFENSIE SPEELT TE SLORDIG

(van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD. — Na zesentwintig minuten kreeg Veendam gisteravond Mahuma op de knieën. Toen joeg Boeboe de Lannoy met een fel schot de bal achter doelman Papa Klabeer tegen de touwen. Die tik kwam zo hard aan dat Mahuma er eerst na heel lange tijd er overheen was. Toen Reginald Wilsoe echter met een prachtig doelpunt even voor het ingaan van de rust de stand op 2-0 voor Veendam bracht, scheen Mahuma reeds een geslagen ploeg te zijn.

Na de pauze echter werd het druk voor de veste van de wit-broeken van de pater Ludovicus Jansenstraat, aangezien de felle, ja soms te felle Mahuma spelers niet van opgeven wisten.

Veendam dat zich door hun 2-0 voorsprong reeds op fluweel voelde ging ook meer aandacht aan de defensie besteden. Mahuma kreeg dus volop kans om aan te vallen. Maar dat deed het zo slordig, dat de versterkte achterhoede van de wit-broeken bijna met de ogen dicht het karweitje wel aankon. Geleidelijk aan echter nam Veendam het heft weer in handen. Die zekerheid, het kennen van eigen kracht, het betere voetbal (ook veel beter dan in de eerste twee gespeelde wedstrijden), het grotere overleg in de aanvallen, de schotvaardigheid van spelers als Iby Jansen, Elmer Wilsoe, Stanley en Boeboe de Lannoy, St Jago en Franklin Oostburg in goede vorm, dat alles miste Mahuma ten enenmale. Daarom was het goed dat Veendam tegen het einde het verschil in doelpunten van twee op vier bracht, want twee was beslist te weinig gezien de krachtsverhouding. Met 4-0 drukte Veendam tenslotte hun beter spel in doelpunten uit.

Ongeslagen

Thans staat Veendam uit drie gespeelde wedstrijden nog steeds ongeslagen aan de kop met zes punten. De achterhoede heeft nog geen enkele treffer toegestaan. Een zeer goede prestatie voor de boys van Buchi Koolman.

Met een groot enthousiasme trok Mahuma direct na de aanvang naar het doel van de tegenstander. Goed en snel combinerend bracht geregeld de vuurlinie van Mahuma met Henki en Noppi Veerkamp, Kirindongo, Florentino en St Jago, de achterhoede van Veendam in paniek. Er was vijf minuten gespeeld, toen Henki Veerkamp een uitgelezen kans kreeg om te doelpunten, doch alleen voor het doel van keeper Statie schoot de linksbuiten huizenhoog over het deklat.

Direct daarna diende Boeboe de Lannoy aan de andere kant Papa Klabeer met een kanonschot van repliek. Mahuma had door hun snel spel een duidelijke overwicht op Veendam. Maar hoewel doelrijpe kansen gevresd werden, verknoeide de vuurlinie van Mahuma de vele opgelegde kansen. Noppi Veerkamp kreeg bijvoorbeeld in de twaalfde minuut alle kans om zijn clubmakkers te doen juichen, doch nog geen tien passen van het Veendam-doel verwijderd kogelde Mahuma's rechtsbuiten als een wilde hoog over.

Initiatief

Veendam dat tenslotte in de gaten kreeg hoe stroef en besluitloos Mahuma te werk ging, nam allengs het initiatief in handen. Stanley de Lannoy, Elmer en Wincho Wilsoe en St Jago gingen samen met hun vuurlinie zich meer met de aanval bezig houden. De kracht van de aanval van Veendam lag vooral in de dieptepass, die de achterhoede van de tegenstander aan flarden trok. In de achttiende minuut kroop Mahuma door het oog van de naald tijdens een doelbelegering. Tot driemaal toe werd door Maduro, Pim de Lannoy en Aquilo Rooy ingekogeld, maar steeds kon het lichaam of een voet van een Mahuma-speler de bal retourneren.

Veendam bleef aandringen en in de 25e minuut kreeg Veendam een vrije trap toegewezen, die keihard door Pim de Lannoy werd ingekogeld. Doelman Klabeer had moeilijkheden met het leer, maar kon nog redding brengen voor Jojo Wilsoe gevaarlijk kon worden. De uittrap van doelman Klabeer zou echter Mahuma fataal worden. De bal kwam op rechts bij Jojo Wilsoe, die direct doorschoot naar kanonnier Boeboe de Lannoy. Voor de zestien-meterlijn kogelde Veendams zwoeger de bal meedogenloos hard langs doelman Klabeer heen: 1-0. Even leek Mahuma aangeslagen te zijn; dit gaf Veendam meer moed om kracht achter hun doorstoot pogingen te zetten.

Kansen

Voor Pim de Lannoy kwamen er achtereenvolgens twee geheide kansen, doch voor Pim die bal en keeper tegen de touwen wilde drukken, liep het op niets uit. Acht minuten voor het ingaan van de rust, bracht Jojo Wilsoe met een pracht van een doelpunt de stand op 2-0 voor Veendam. De basis van deze goal werd door Boeboe de Lannoy gelegd, die zijn clubmakker van een voortreffelijke pass bediende. Jojo dribbelde alleen op de veste van Mahuma af en schoot van dichtbij diagonaal in: 2-0. De Mahuma-spelers protesteerden echter tegen dit doelpunt bij Van der Linden, die overigens geen slechte wedstrijd floot. Grensrechter Locadia had voor buitenspel gevlagd. Er kwam een klein oponthoud in het spel, maar de referee bleef bij zijn beslissing. Goal voor Veendam.

Het spel werd daarna wat ruwer en er stonden dreigende gezichten, maar het ontaardde niet in onsportiviteit. De rust ging in met een 2-0 voorsprong en een 3-2 cornerverhouding voor Veendam.

Na de rust werd Winchoe Wilsoe vervangen door Franklin Oostburg op de rechtshalfplaats, waar Veendams nieuwe halfspeler een bijzonder goede partij speelde. Het spel van na de pauze haalde het niet bij dat van voor de rust. Er werd te fel gespeeld en het ging vooral bij Mahuma te doorzichtig. Zestien minuten na de rust kreeg Mahuma bijna een doelpunt van St Jago cadeau, toen deze een hoge bal wilde retourneren. De bal ketste van zijn schoen en vloog reeds buiten bereik van keeper Statie in zijn doel. Met een sprint a la Jessy Owens, men zou het niet denken van zo'n zware speler, rende Iby Jansen naar de bal, liet zich op de grond vallen en bracht via een omhaal het leer terug in het veld. Mahuma dat zag dat er een wonder zou moeten gebeuren om een doelpunt tegen Veendam te scoren, ging wat nonchalant doen in de achterhoede.

Rooy scoort

Het was Aquilo Rooy die in de slotfase toesloeg. Negen minulten voor het einde omzeilde hij op zijn eentje diverse Mahuma-spelers en maakte voor het doel geen fout. Laag en hard was zijn schot waarop Papa Klabeer het antwoord moest schuldig blijven: 3-0. Vijf minuten daarna bracht Rooy de stand op 4-0 nadat hij een gave pass van Fla Maduro in een doelpunt afrondde. Hier had Maduro alle kans het doelpunt op zijn naam te brengen, maar omdat hij niet zeker van zijn zaak was, gaf hij zijn clubmakker de kans.

Veendam heeft in drie gespeelde wedstrijden zes doelpunten gescoord en nog geen enkel tegenpunt toegestaan.

Woensdagavond speelt Wacker tegen Jong Colombia indien tenminste de kwestie Wacker geregeld wordt. Tijdens de wedstrijd SUBT—Wacker op 15 september j.l. ontstond een vechtpartij tussen enkele spelers van Wacker en arbiter Mozes. Deze kwestie wordt vanavond behandeld.

—x—

DEN HAAG — Als gevolg van een uitgestrekt hogedrukgebied boven het Europese continent geniet Nederland van mooi zonnig weer. De temperaturen liepen gisteren op tot tweeentwintig graden. Het ziet er naar uit dat dit fraaie weer nog wel enige dagen zal voortduren.

Zeezeilen Asiento

(Van onze medewerker)

WILLEMSTAD. — Gedurende het afgelopen weekeinde werden de eerste zeewedstrijden verzeild om het kampioenschap A- en B-klasse van Asiento. Zaterdagmiddag ging Piet Staal als eerste over de startlijn en wist gestadig op de anderen uit te lopen. De steeds zwakker wordende wind speelde hem echter parten, zodat hij machteloos moest toezien hoe honderd meter voor de finish Jansen en Van Roon hem voorbij dreven.

De zondagochtend-race werd een aantrekkelijke wedstrijd met wisselende posities. Hans Hajenius wist uiteindelijk als eerste de Koraalboei, gelegen vlakbij de Boca van het Spaanse Water, te ronden, op de voet gevolgd door Henk Bielderman.

In de middag-race op zondag wist Henk Bielderman onmiddellijk de leiding te nemen en stond deze niet meer af. Tot dicht bij de finishlijn bleef de onderlinge positieverdeling nagenoeg gelijk, toen Jim Gordon zijn kans schoon zag en zijn laatste bakboordslag vlak boven de koralen langs maakte, zodat hij onverwacht van de vierde plaats komend een ernstige bedreiging vormde voor Teun Bijl op de tweede plaats. Uitslagen: zaterdagmiddag B-klasse: 1) H. Jansen, 2) H. van Roon, 3) P. Staal, 4) F. Cornelisse, 5) W. Segers en 6) J. Vegt. Zondagmorgen A-klasse: 1) H. Hajenius, 2) H. Bielderman, 3) R. Flores. 4) T. Bijl. 5) J. Gordon en H. de Ronde niet gefinisht. Zondagmiddag A-klasse: H. Bielderman. 2) T. Bijl. 3) J. Gordon. 4) H. de Ronde, 5) G. van der Weyer en 6) J. L. Feenstra.

Filmliga vertoont „De Grote Stilte"

WILLEMSTAD — Morgenavond vertoont de Filmliga in bioscoop Asiento „De grote stilte" van Ingmar Bergmann. Het bestuur van de Filmliga is van plan om binnenkort, deze of volgende maand, een extra voorstelling te organiseren, waarin de Nederlandse film „Wederzijds" vertoond wordt.

OGEM-voetbal

WILLEMSTAD. — De uitslagen van de zondag gespeelde voetbalwedstrijden in het kader van het OGEM-wisselschildtoernooi luiden: Quick '60 1 — Zw. Schaen 1 2-4; Willemstad IV — MSV V 2-4; Willemstad II — SVO 1 3-0; Amstel 1 — MLD 1 2-2; MSV 1 — CPN 1 3-3. Zaterdagmiddag speelden MSV III en Quick'60 II gelijk: 1-1. Zaterdag a.s. wordt het toernooi voortgezet.

—x—

SAIGON (AFP) — Een Amerikaanse woordvoerder heeft in Saigon medegedeeld dat een twaalf man sterke Amerikaanse patrouille dinsdag vijfendertig kilometer ten noord-oosten van Saigon in een door de Vietcong gelegde hinderlaag is gevallen. De rebellen openden onverhoeds het vuur, waardoor de patrouille zware verliezen leed. Alle leden ervan zijn gesneuveld, of gewond.

Moulijn speelt niet mee tegen Sheffield

Rotterdammer niet in goede conditie

DEN HAAG (ANP) — Coen Moulijn zal geen deel uitmaken van het voorlopig Nederlands elftal dat woensdag (morgen) in het Feijenoordstadion tegen de Engelse eerstedivisieclub Sheffield Wednesday uitkomt. De Rotterdamse linksbuiten is niet geheel fit. De PSV'er Lambert Verdonk zal hem vervangen in deze oefenwedstrijd voor de ontmoeting met de Zwitsers, die zondag 17 oktober in Amsterdam wordt gespeeld.

Doordat een enkelbreuk Moulijn aan het eind van het vorige seizoen lange tijd uitschakelde was de Feijenoorder oorspronkelijk niet opgenomen in de selectiegroep van Dennis Neville. Om hem een kans te geven te tonen dat hij zijn plaats in het oranjeteam waard is, werd hij echter wel opgesteld in het voorlopi gNederlands elftal. Het feit dat Moulijn woensdag niet tegen de Engelsen in het veld komt houdt niet automatisch in, dat hij volgende week zondag geen deel zal uitmaken van het nationale team in de ontmoeting met de Helveten.

Twee weken

„We hebben nog twee weken de tijd", was het commentaar van Neville. „Of Moulijn wordt opgesteld hangt af van het spel van Verdonk en van de verrichtingen van Moulijn zelf in de komende wedstrijd van Feijenoord".

Aan de reserves van het voorlopig Nederlands elftal is voorts de DWS'er Joop Burgers toegevoegd.

Cas Cora Lions hebben geen moeite met Stars

Panjab bedwingt tegenstanders

(Van een onzer verslaggevers)

SUFFISANT. — De baseball-strijd voor promotie naar de AA-klasse tussen de A-ploegen Cas Corá, Ponce, Seiberling, Cien Fuegos, Armendaris en Groot-Kwartier Stars is in volle gang. Zondag vond op het terrein van Suffisant de wedstrijd plaats tussen Cas Corá Lions en Groot-Kwartier Stars, waarin de boys van coach Erno Jansen en manager Frank Zimmerman een gemakkelijke 11—2 overwinning boekten. Voorts versloeg Ponce op het nippertje Armendaris met 8—7, na een 8—0 voorsprong te hebben opgebouwd. Cien Fuegos maakte korte metten met de club van manager Willie Willems, Seiberling, door het met 18—5 van het veld te vegen.

Voor de Cas Corá leeuwen verliep de strijd tegen Groot-Kwartier naar wens. Reeds in de eerste inning stonden de boys van manager Zimmerman met 2—0 voor door runs van Robby de Haas en Juan Rosales. Cas Corá nam in de tweede inning een 3—0 voorsprong. Stanley Landburg sloeg in de derde inning een homerun voor de Stars om de stand op 1—3 te brengen. Vanaf de derde nning had werper Panjab van Cas Corá geen moeilijkheden meer om de slagmannen van Groot-Kwartier onder de duim te houden.

Voorsprong

Alex Hollander bracht de stand op 4—1 voor zijn club in de vierde inning en in de vijfde werd het zelfs 8—1 voor Cas Corá. Vanaf dat moment zaten de leeuwen van Cas Corá op fluweel. Hiermee was Cas Corá nog niet tevreden; het scoorde in de zesde en zevende inning nog drie runs om een 11—1 voorsprong te nemen. Met de honken bezet en twee out in de negende inning stal Richardson van Groot-Kwartier de thuisplaat op verrassende wijze om de stand op 2—12 te brengen. Winnaar werd Panjab en verliezer Brunken. Beste batter bij Cas Corá was Juan Rosales met drie hits in drie slagbeuren en Priest van Groot Kwartier met twee hits, drie keer aan bat.

De stand na de op zondag gespeelde wedstrijden ziet er als volgt uit:

	gesp.	gew.	verl.	runs voor	runs tegen
Cien Fuegos	2	2	0	23	9
Cas Corá ...	3	2	1	30	13
Ponce	3	2	1	20	18
Armendaris	2	1	1	13	11
Seiberling	3	1	2	13	30
Gr-Kw Stars	3	0	3	5	23

Asiento-dames schieten zuiver

WILLEMSTAD. — Zondag hebben de dames van Asiento en PSV elkaar op de schietbanen te Suffisant bekampt om de Dick Capriles wisseltrofee. Reeds bij het onderdeel geweer namen de dames van Asiento een ruime voorsprong van 203 tegen 144 punten, welke voorsprong zij wisten te bhouden en zelfs nog te vergroten door ook het onderdeel pistool op hun naam te brengen met 341 tegen 324 van PSV. De totale uitslag op beide wapens luidt: Asiento 544 PSV 468, zodat Asiento beslag heeft weten te leggen op Dick Capriles Wisseltrophee. In 1962 werd deze trophee gewonnen door PSV, in 1963 door Asiento.

De individuele uitslagen waren als volgt: **Geweer:** 1. Mej. F. Benschop (As.) 47 pt. 2. Mevr. de la Fuente (Asiento) 46 pt.; 3. Mevr. Slieker (PSV) 41 pt.; 4. Mevr. Kleine (As.) 41 pt.. **Pistool:** 1. Mevr. Kleine (As.) 82 pt.; 2. Mevr. Slieker (PSV) 80 pt.; 3. Mej. Snijders (PSV) 76 pt.

Vanavond Firestone tegen Argo Indians

(Van een onzer verslaggevers)

WILLEMSTAD — Hedenavond wordt in het Rifstadion het Antilliaanse baseballkampioenschap voortgezet met de wedstrijd tussen Argo Indians en Firestone, dat op de eerste plaats staat en vanavond waarschijnlijk wint van de Indians die geen kans meer hebben op de titel.

Sportfestijn: 14 doden

SEOEL (RTR). — Voor de jaarlijkse nationale sportwedstrijden van Zuid-Korea, die vandaag in Kwangdjoe, in het zuid-westen des lands, zouden worden gehouden, bestond grote belangstelling. Zo groot, dat er meer kaartjes in de handel waren gebracht dan de 25.000 plaatsen, die het plaatselijke stadion bevatte.

Toen dan ook de toegangen tot het stadion werden gesloten, bevonden zich buiten nog houders van plaatsbewijzen. Deze drongen, zwaaiend met de kaartjes in de hand, naar voren om binnen te komen. De politie poogde hen met behulp van brandweerslangen terug te drijven. Dit leidde tot een reusachtig gedrang, met noodlottige gevolgen: veertien personen, onder wie twaalf oude vrouwen en een jongetje van twee jaar, werden vertrapt en vonden de dood, terwijl nog eens 54 mensen ernstig werden gewond.

Labour wil het nog één jaar uithouden

Aan verkiezingen niet meer gedacht

(Van onze correspondent)

LONDEN. — De Labourregering zal proberen het nog een parlementair jaar uit te houden om de rest van de socialistische verkiezingsbeloften te kunnen volbrengen. Eerste minister Wilson wil dit grote risico nemen, liever dan nieuwe algemene verkiezingen te wagen om van de natie een meer doorslaggevende beslissing inzake de parlementaire zetelverdeling te krijgen.

De premier heeft zijn strategie onthuld aan het einde van een geestdriftige toespraak van 75 minuten op het Labourcongres in Blackpool. Het was een van de merkwaardigste redevoeringen uit Wilsons politieke carrière. De ondertoon was vaak venijnig en bitter, vooral aan het adres van de conservatieve oppositie.

Wilson kan de conservatieven thans blijkbaar nog minder luchten dan toen hij nog leider van de Labouroppositie was. Ondanks de kleine socialistische meerderheid is hij vastbesloten aan het bewind te blijven, tot zijn regering om de een of de andere reden in het parlement gewipt wordt. Sommige raadgevers hebben Wilson spoedige algemene verkiezingen geadviseerd zolang de vooruitzichten er nog betrekkelijk gunstig uitzien voor Labour, maar de premier is het niet met hen eens.

Aanvallen

Hij heeft besloten „faze nr. 2" aan te vatten om gedurende de komende parlementaire zittingstijd nog zoveel mogelijk socialistisch programmapunten in werkelijkheid om te zetten. Er is nu — veiligheidshalve — helemaal geen sprake meer van nationalisering van de staalbedrijven, maar wel van een grote technologische revolutie, een nieuwe campagne om de produktiviteit te verhogen en grootscheepse sociale en opvoedkundige hervormingen, waaronder een „universiteit van de ether", met diploma's die men zou kunnen krijgen na het volgen van radio- en televisiecursussen.

Over de conservatieven kon hij geen goed vertellen. Hij verweet hen bitter dat ze zijn plannen en inspanningen verkeerd uitlegden, dat ze rassenvooroordelen exploiteerden, industriële wrijving veroorzaakten en opnieuw een klasseoorlog ontketenden. De liberalen liggen hem evenmin nauw aan het hart. „Met hun mond praten ze druk over modernisering", aldus Wilson, „maar met hun voeten stemmen ze tegen fiscale hervormingen. die Groot-Brittannië zo dringend nodig heeft". Met zulke mensen wil de socialistische premier niet samenwerken.

Hij verklaarde nadrukkelijk, dat de liberalen hem geen coalitiemogelijkheden voorgesteld hadden. Labour zal dus alleen voortboeren, zelfs al blijft er binnenkort misschien maar een stem meerderheid meer over in het lagerhuis. En als de socialisten daar dan zouden worden verslagen, zal hun premier niet aarzelen om onmiddellijk algemene verkiezingen uit te roepen.

BORMANN ZOU IN ARGENTINIE ZIJN

FRANKFORT (DPA) — De procureur-generaal van de Westduitse staat Hessen, Fritz Bauer, heeft maandag Tuvia Friedmann — de leider van een Israelisch documentatiecenrum voor nazi-misdaden — indirect uitgenodigd, aanwijzingen te geven omtrent de verblijfplaats van Hitlers plaatsvervanger Martin Bormann.

Zaterdag had Friedmann in een vraaggesprek met de New York Post gezegd: „Als beloning van 50.000 dollar zou worden uitgeloofd. zouden wij Bormann van vandaag op morgen kunnen pakken. Wij weten dat hij zich in Argentinië bevindt De kwestie is echter dat niemand hem hebben wil".

Manifestatie van oorlogsveteranen

PARAMARIBO (ANP) — Voor zaterdag 9 oktober heeft de bond van Surinaamse oorlogsveteranen een manifestatie georganiseerd ter gelegenheid van de kranslegging door de koningin bij het oorlogsmonument te Paramaribo. Aan het gouvernement van Suriname en aan de Suralco is het verzoek gedaan de oorlogsveteranen, die bij deze instellingen werkzaam zijn. op die dag vrij van dienst te geven met behoud van loon, om aan de betoging deel te nemen.

De Suralco heeft reeds toestemming verleend. Op handel en bedrijfsleven werd eveneens een beroep gedaan om de oorlogsveteranen die de wens daartoe te kennen geven, in de gelegenheid te stellen aan de manifestatie deel te nemen.

Enthousiaste ontvangst in Hitzacker voor prinses Beatrix en Claus Von Amsberg. Een schoorsteenveger biedt de prinses een bosje bloemen aan tijdens de rijtoer in de open auto.

Russen moeten wel kopen in W-Europa

Chemie-expositie in Moskou gesloten

MOSKOU (ANP) — Eén van de achtergronden van de bijeenkomst van het centraal comité van de communistische partij in de Sovjet-Unie zou men, zo zeggen kenners van de Russische samenleving, kunnen noemen het probleem dat is geschapen door de welvaart. Het Rusland van nu is goed gevoed en goed gekleed — de vrouwen, vooral de jonge, wel beter dan de mannen — en het huisvestingsprobleem is niet zo erg nijpend meer. Waarmee dan de vraag naar wat meer luxe is gecreëerd en de drang naar wat meer economische vrijheid. Het door premier Kosygin ingediende plan wil in beide wensen tegemoetkomen. De Russische industrie zal meer consumptiegoederen moeten gaan produceren, de bedrijven krijgen een grotere vrijheid van handelen.

Aan de produktie van consumptiegoederen zijn echter aanzienlijk meer moeilijkheden verbonden dan aan het uit de grond stampen van een basisindustrie. Het assortiment consumptiegoederen waaraan de Sovjet-Unie behoefte heeft loopt namelijk in de duizenden artikelen. Op de chemisch technische tentoonstelling in Moskou, die thans haar poorten heeft gesloten bestond dan ook van de zijde van Russische experts en inkoopfunctionarissen bijzonder veel belangstelling voor alles wat in de sfeer van de consumptiegoederen lag en voor machines en apparatuur die bij de produktie van consumptiegoederen gebruikt kunnen worden.

Dit gold ook voor wat Nederland op deze tentoonstelling liet zien. Er zijn de afgelopen dagen honderd duizenden Russen door het Nederlandse paviljoen gekomen: mannen, vrouwen en kinderen. Alle standhouders hebben de ervaring hoe een of andere meneer of mevrouw bij een stand bleef staan, een paar algemene vragen stelde, een foldertje in ontvangst nam, verder drentelde en. . . . een paar dagen later terug kwam. zich dan ontpoppend als technicus of deskundige op een bepaald gebied en een aantal vragen stellend die beslist wel ter zake waren. Na een paar dagen dan weer terugkerend met een chef of een ambtenaar die een bepaalde onderhandelingsbevoegdheid had. Soms kwam er direct een transactie uit, dikwijls een toezegging dat men nog wel eens op de zaak zou terugkomen.

Kredieten

Deskundigen op het terrein van de Sovjet-economie geloven, dat men in veel gevallen inderdaad op de zaak zal terugkomen. er is nu eenmaal een grote vraag en Nederland verleent dikwijls aantrekkelijke kredietvoorwaarden. Wat dat laatste betreft rijst ook de vraag of het nu wel nodig is zo soepel met kredietenverlening te zijn, kopen in het Westen is voor Rusland — ondanks de beperkte voorraad valuta — nu eenmaal een „moeten". Het is zelfs de vraag of men in de handel met Rusland niet gerust een beetje hard kan zijn.

Op het ogenblik beloopt de Nederlandse invoer uit Rusland het dubbele ongeveer van de Nederlandse uitvoer naar de USSR. Dat geldt trouwens ook voor de Russische handel met de Bondsrepubliek en Engeland. graanaankopen in Canada betaald In feite heeft Rusland zijn recente met het valuta-overschot uit de handel op West-Europa.

Sovjet-Unie restaureert oude kerken en kloosters

(Van onze correspondent)

MOSKOU. — De Russische regering is bezig met een zorgvuldige restauratie van de fraaiste kerkgebouwen en kloosters die de Sovjet-Unie rijk is. Gulden uivormige koepels, veelkleurige religieuze muurschilderingen, iconen van de Heilige Moeder Gods met het kind Jezus, ze worden alle met grote aandacht voor het detail teruggebracht tot de staat waarin ze eeuwen geleden geschapen werden.

De restauratie geschiedt geenszins uit religieuze oogmerken. Op een handvol na zijn alle kerken voor de eredienst gesloten en vrijwel alle kloosters zijn musea geworden. De campagne schijnt twee hoofddoelen te hebben: de oprechte wens om de bouwkunstige schoonheden van het oude Rusland te conserveren, zowel om hun eigen waarde als om de onderbreking die ze vormen in de stereotype moderne stedenbouw, en het aantrekken van toeristen, die in de exotische schoonheid der oude Russisch-orthodoxe kerken en kloosters een welkome ontspanning vinden na tochten langs kleurloze collectieve wooncentra en tractorfabrieken.

Twee plaatsen die onder de restauratieplannen vallen, zijn de oude steden Rostov en het nabijgelegen Jaroslav. Rostov heeft een spectaculair Kremlin of citadel, een wit ommuurde verzameling zeventiende-eeuwse kathedralen en campaniles die door overdekte wandelgangen verbonden zijn. In de witstenen muur zijn nog de gaten te zien waar doorheen ooit kokend water op aanvallers gegoten werd.

Jutte beledigend over collega Esser

Brief aan Zaanse gemeenteraad

AMSTERDAM (ANP) — De brief die de Amsterdamse beeldhouwer Jutte aan de Zaandamse gemeenteraad heeft gericht over het omstreden beeld van Miletic „De Houtbewerker" heeft een reactie uitgelokt van de Nederlandse Kring van Beeldhouwers. In een schrijven aan de gemeenteraadsleden toont de Ned. Kring van Beeldhouwers zich gegriefd door bepaalde aspecten in Juttes brief, met name door de „schandelijk beledigende toon, waarop collega Esser bejegend wordt".

„Met hem", aldus het schrijven van de Kring, „wordt een grote groep van beeldhouwers beledigd in termen' die zo belachelijk zijn gesteld dat men nauwelijks nog van enig inzicht kan spreken. Hier worden gevaarlijke rancunes uitgeleefd".

Jutte had onder meer geschreven: „Algemeen bekend is dat de door de zogenaamde Essersgroep vroegere leerlingen van Esser, die meten met Essermaten, er geen een in slaagt zich te ontdoen van de welbekende boetseerhandgrepen, in vakkringen de looien huid genoemd" en verder had deze oud-leerling van Esser beweerd dat monumenten van Esser en de zijnen ontstaan uit kleine boetseerseltjes, die naar Parijs gestuurd worden om daar vergroot te worden. Resultaat, volgens Jutte. „bakbeesten van figuratieve of abstractie pretentie die het niet uithouden bij de puinhoop van de Houtwerker."

Belachelijk

In de brief van de Kring worden deze woorden gewraakt als onwaar en onwaardig. Irreëel noemt het schrijven Juttes bewering, dat het adviesorgaan van de Kring van Beeldhouwers een belangrijke factor is in het cultuurbeleid en „eenvoudig belachelijk" is de term die gebruikt wordt op Juttes „De Nederlands Kunststichting wordt geschraagd door een Essergroep".

Over de inzet van de affaire, de zaak Miletic en haar sociaal-culturele achtergronden, meent de Kring niet verder te moeten ingaan. Wel stelt zij dat De Houtwerker door Esser, en later door de heren Swart, Schuurman en Swagerman, naar eer en geweten is beoordeeld. „Praktisch na elke jurering, waar ook ter wereld, door welke commissie dan ook gedaan, ontstaat verschil van mening. Men kan daar tegen opponeren, indien men er zich toe geroepen voelt, maar op zijn minst kan men verwachten, dat dit op een waardige wijze geschiedt". Aldus het schrijven van de Ned. Kring van Beeldhouwers.

Soekarno opnieuw op politiek toneel

Radio-Maleisie meldt gevechten bij Djokja

DJAKARTA (ANP). — President Soekarno van Indonesië schijnt het politieke initiatief weer in handen te hebben genomen en heeft een decreet uitgevaardigd, waarin hij de viering van de dag van de strijdkrachten tot 10 november uitstelt, 24 uur nadat de militaire leiding had aangekondigd. dat deze vandaag, zoals aanvankelijk voorzien, zou worden gehouden.

Verder heeft president Soekarno in een door Radio-Djakarta uitgezonden verklaring hulde gebracht aan de zes generaals, onder wie generaal Jani, het hoofd van de generale staf van het leger, wier verminkte stoffelijke overschotten in een put nabij de Djakartaanse luchtmachtbasis Halim werden gevonden. De Indonesische president heeft de slachtoffers tot „helden van de natie" uitgeroepen en bepaald, dat zij met militaire eer zouden worden begraven.

In een door Radio-Djakarta uitgezonden dagorder heeft generaal Nasoetoin, die aan de rebellen heeft weten te ontkomen, aangedrongen op eenheid van de strijdkrachten en van de politie. Hij noemde de „buitenlandse bases in zuidoost-Azië haarden van politieke conflicten".

Maarschalk Omar Dani, bevelhebber van de Indonesische luchtmacht, heeft een dagorder uitgegeven, waarin hij „de verraders, die de naam van de luchtstrijdkrachten afbreuk hebben gedaan", met zware straffen bedreigt.

Radio-Djakarta heeft voorts gemeld, dat de Indonesische minister van buitenlandse zaken, dr Soebandrio, gisteren een bijeenkomst van het operationele opperbevel, onder leiding van generaal Achmadi, heeft bijgewoond.

Nog vechtpartijen

Radio-Maleisië meldde dinsdag da er nog steeds in midden-Java wordt gevochten. Overblijfselen van Oentoengs troepen schijnen zich hier bij communistische groepen te hebben gevoegd. Volgens de Maleisische radio-omroep beheersen de rebellen enkele steden en dorpen in de omgeving van Djokjakarta.

Generaal Sarbini. de bevelhebber van de in midden-Java gelegerde Diponegoro-divisie, verzekerde dat dit gebied van „avonturiers" zal worden gezuiverd. „Eenheden, die naar de rebellen waren overgelopen, zijn weer naar het leger teruggekeerd", aldus generaal Sarbini nog.

Groei en voeding scheppen de nozem

AMSTERDAM (ANP) — Het nozemprobleem is een typisch welvaartsprobleem. Deze conclusie werd op een in Amsterdam gehouden persconferentie uitgesproken door dr V. M. Oppers, die de leiding heeft gehad van een onderzoek door het gemeentelijk bureau van statistiek van de gemeente Amsterdam inzake de groeidiagrammen van Amsterdamse kinderen.

Gebleken is, aldus dr Oppers, dat in de mate van het kind de welvaart van een volk weerspiegeld wordt. De kinderen van thans groeien niet alleen sneller dan die van bijvoorbeeld zestig jaar geleden (een kind van zes jaar van nu is gemiddeld tien centimeter groter dan zijn leeftijdgenootje in het begin van de twintigste eeuw) maar zij zijn ook op veel vroegere leeftijd rijp, d.w.z. wat het lichaam betreft klaar voor het leven. Daardoor ontstaat volgens dr Oppers het nozemprobleem. Wat het lichaam betreft zijn zij klaar voor het leven (een jongen is op zestienjarige leeftijd gereed voor het huwelijk — een meisje is dat op haar vijftiende jaar) maar psychisch hebben zij geen gelijke tred kunnen houden.

Dr Oppers zei hierover vervolgens, dat overigens negentig procent van de kinderen zich zodanig heeft geïntegreerd, dat men van deze psychische problemen weinig of niets merkt. De resterende groep echter, die zich niet integreert, vindt dat de inpassing van het volwassen worden in de maatschappij niet vlug genoeg gaat en komt in opstand.

Jenever niet, vergif wel in handen van kinderen

ROTTERDAM (ANP) — Kinderen beneden de 16 jaar mogen voor hun vader bij de slijterij op de hoek geen fles jenever halen. Kleuters van welke leeftijd dan ook mogen bij de apotheker op de andere hoek wel ieder medicijn halen, hoe gevaarlijk dit ook mag zijn.

De voorzitter van de koninklijke Nederlandse maatschappij ter bevordering van de pharmacie, drs H. A. A. J. Martens, constateerde dit droogjes in zijn jaarrede voor het apothekers-congres, dat in Rotterdam wordt gehouden. Hij leidde een actie in die moet motto „zorg dat hij er niet bij kan komen" ondernomen zal worden om paal en perk te stellen aan de ontstellend grote hoeveelheid vergiftigingen, die ontstaan omdat medicijnen en andere voor kinderen gevaarlijke stoffen, die geregeld in het huishouden of op de „doe het zelf"-zolder worden gebruikt, slordig worden opgeborgen.

In Nederland wordt gemiddeld per dag 180 maal alarm geslagen, omdat een kind van iets gesnoept heeft dat gevaarlijk is. Elk jaar sterven in Nederland dertig kleuters door een vergiftiging uit onachtzaamheid. In tachtig procent van alle vergiftigingsgevallen zijn kinderen beneden de vijf jaar het slachtoffer.

Paulus buiten Vaticaanse mur...

PAUS Paulus is maandag vanuit de stad op de zeven heuvels naar de geinternationaliseerde zeven hectaren aan de East River in New York gereisd. Doch het is meer dan een reis. Paus Paulus opent nl. de weg van de „Rots" naar het „Glazen Huis". De Kerk, die ondanks haar bovenaardsheid een sterke sociale instelling is, reikt formeel de hand aan de Verenigde Naties, die, alle wereldlijke macht harer leden ten spijt, een nuttig maar zwak orgaan zijn gebleven. Een tweeduizendjarige begeeft zich naar een twintigjarige, en het is moeilijk te zeggen wie van beide het meest veranderd is. Want toen de Verenigde Naties op 24 oktober 1945 werden opgericht, was het even ondenkbaar, dat zij de paus van Rome verwelkomd zouden hebben als dat deze zelfs de Euwige Stad voor verder dan Castel Gandolfo een wijle zou hebben verlaten. In die dagen vroeg Stalin: „hoeveel divisies heeft de paus?", als wilde hij zeggen, wat voor macht kan Rome bezitten, indien het geen oorlogspotentieel heeft, dat het Russische evenaart. Een twintigjarige ervaring heeft de Verenigde Naties echter geleerd, dat haar hoofddoel, het behoud van de wereldvrede, slecht verzekerd is wanneer het slechts beschermd wordt door brute macht. Zonder de bijstand van de grote morele krachten zijn ten ondergang gedoemd. Dit rijpend inzicht was nochtans niet voldoende om ook de Kerk van Rome als een dier grote morele krachten te erkennen. Autoritair en conservatief gehiërarchiseerd zoals zij door de eeuwen heen geworden was, had deze Kerk zich zelf trouwens zo van de wereld vervreemd, dat zij voor het grootste deel der wereld een vreemde was en bleef. Zelf moest zij eerst tot een geestelijke doorbraak komen, die haar naast de leerstellige ook andere wegen opende. Deze doorbraak is een lang proces. Doch de bres, welke zij sedert Joannes XXIII in de „muren van Rome" geslagen heeft, is reeds zo groot dat Kerk en wereld niet enkel naar elkander kijken en met elkander op onderscheiden terrein een dialoog zijn begonnen, maar op menig gebied reeds stappen naar elkander zetten. De Kerk staat symbolisch niet meer in de buurt van Nero's circus binnen de stadswallen maar aan de weg naar Ostia in Sint Paulus buiten de muren.

ROME, dat zich concentr... de gelovige en de besch... van de gelovige, richt zich... de mens in zijn totaliteit... met abstractheden maar... inspanningen om de mens... tijd te begrijpen en mensel... gemoet te komen. Het doel... ter anders, want van ande... merken uit, dan alle ind... welke door mensen zijn o... Zo werkt het voor de vrede... van de vrede zelf en niet... naties, die dit om het beh... een bepaalde en zeer betre... wereldorde doen. Zo reis... Paulus niet naar de Vereni... ties om er de taal van een... groep dier naties te spreke... om met andere woorden te... wat „Pacem in terris" zegt... reeds te beluisteren viel uit... XIII van het Concilie. Con... Assemblée hebben nl. iets... wat nooit voordien de Kerk... vergadering van volkeren... hadden: met name het kla... Beide richten zich tot de... mens over rassen, religies... tieke stelsels heen. Beide... gemeenschappelijke kopz... rechtspositie van de mens... dueel en in gemeenschapp... ciaal en... misch... De positi... waar uit... de hande... echter nie... gelijkbaar... ties werk... ter met mogelijkheden, die... mens van goede wil te vinde... De Kerk kent en erkent na... mens de hand Gods, dat is e... vend houvast.

DE WERELD VANDAAG

HET is natuurlijk te ver... wacht, te veronderstelle... de Verenigde Naties als... met het atheïsme belijden... die hand zullen grijpen. Do... zonder dit hebben zij na het... van de paus een houvast me... bezoek is een uitdrukking... vertrouwen van de leiding... tholieke kerk in de Verenigd... ties. In feite zegt paus Paul... de wegen naar de wereldvr... onze dagen door de volkeren... nisatie dienen te lopen, en... zijde staat. Hij zegt dit in de... dankheid van een leiderscha... niet gebonden is aan de n... teit van welke der 117 leden... ook. Indien hij spreken... hoofd van de Vaticaanse staat... hij de organisatie niet steunen... de grote morele kracht, welke... als hoofd van de Kerk ver...

woordigt. Daarom is het heilzamer dat de Vaticaanse staat geen lid is en geen lid wordt van de Verenigde Naties. Het behoort tot het wezen van de doorbraak der Kerk dat zij zich heeft ingesteld op de afbraak van een nationale politiek, die haar belastte met partijdigheid met alle nadelen voor een wereldwijde ontplooiing van dien. Het is juist om haar supernationale gesteltenis dat de Kerk van Rome thans door de voltallige vergadering van 117 naties in de persoon van paus Paulus werd verwelkomd.

Russische raket op weg naar maan

MOSKOU (RTR) — De Sovjet-Unie heeft een onbemande maanraket. De Loena-7, gelanceerd, zo meldt het persbureau Tass.

In Moskou wordt te kennen gegeven „dat het voornaamste doel van de vlucht een zachte landing op de maan is. Dit zou de derde poging daartoe van de Russen dit jaar zijn. De Loena-6, die in juni werd gelanceerd, miste de maan op enkele duizenden kilometers door een mankement aan een stuurraket, terwijl de in mei gelanceerde Loena-5 op de maan te pletter sloeg. Als alles volgens plan verloopt zal de raket de maan in de loop van donderdag bereiken.

Brandt zict af ... Bondsdagmanda...

BERLIJN (DPA) — Burg... Willy Brandt van West-Ber... officieel laten weten, dat h... tel in de bondsdag waarvoo... aangewezen, niet zal innem... De plaats van Brandt,... voorzitter is van de sociaal... tische partij, zal worden in... door zijn partijgenoot... Buchling.

Paus zou ook na... China willen rei...

NEW YORK (RTR) — P... lus heeft tegenover versla... zijn vlucht naar New York... bereid te zijn om een reis... na te maken ter wille van... de. Ook was hij bereid een... maken met het doel een... leveren tot het totstandbre... vrede in Vietnam.

Militairen, die president... karno trouw zouden zijn... liwangi-divisie?), hebben... strategisch punt bezet in... donesische hoofdstad.... stand van Oentoeng schijnt... deels onderdrukt te...

